

Onderwerp Veiligheidsbeeld, wensen en bedenkingen

Steller C Huisman

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 78 47 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4400198

Datum 21-5-14 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte leden van de raad,

Voor de jaarwisseling leggen wij u een nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid 2015 - 2018 voor. Daarmee stelt u de doelen en resultaten voor de komende jaren vast.

Op basis van de door uw raad vastgestelde Kadernota maken wij elk jaar een Jaarplan Veiligheid, waarin we de maatregelen bundelen om genoemde resultaten en doelen te behalen.

Voor alle duidelijkheid: De nieuwe Kadernota stelt u naar verwachting eind dit jaar vast, maar wij willen u het jaarplan 2015 graag al in november of december aanbieden, dat betekent dat deze op basis van de oude Kadernota is opgesteld.

Terug naar het ontwikkelen van een nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid voor onze stad. Belangrijk is om te weten hoe de stad ervoor staat en welke koers we in Groningen het beste kunnen varen.

Daarom hebben wij een Veiligheidsbeeld laten opstellen: een schets van de veiligheidssituatie in de stad door de bril van een vijftal beleidsprioriteiten: geweldsmisdrijven, woninginbraken, jeugd en veiligheid, georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit en overlast. Deze vijf lokale prioriteiten hebben we gekozen in lijn met landelijke en regionale veiligheidsspeerpunten. De grote steden kampen veelal met dezelfde, en/of gedeelde, problematiek. Door steeds een stedelijk overzicht te combineren met overzichten per wijk hebben we geprobeerd voor u inzichtelijk te maken welke veiligheidsthema's er stads breed én op wijkniveau uitspringen.

Wij zien duidelijke verschillen tussen wijken, dit sluit aan op onze wijkgerichte aanpak zoals aangekondigd in het coalitieakkoord "Voor de verandering". Wij bespreken de vormgeving van deze aanpak ook graag met uw raad.

In vergelijking met andere grote steden is Groningen een veilige stad. Het is in grootte de zevende stad van Nederland maar prijkt in de AD misdaad monitor op een 17^e plaats. Groningen doet het dus goed, het aantal High Impact Crimes zoals woninginbraken of geweldsmisdrijven is bijvoorbeeld relatief laag.

We zijn natuurlijk blij met dit resultaat, maar weten dat de cijfers geen reden geven om stil te zitten. Deze lage plek op de ranglijst, en de goede naam van Groningen als gezellige, bruisende en *veilige* stad vereist blijvend investeren in, onder andere, veiligheid.

Wij stellen het zeer op prijs het veiligheidsbeeld en de vijf voorgestelde beleidsprioriteiten met u te delen, van gedachten te wisselen over het verhaal achter de cijfers, en te horen of u nog speciale wensen heeft. Of wellicht bedenkingen.

Als dat is gedaan, vervolgen we na de zomervakantie met thematische workshops om bouwstenen voor het nieuwe beleid te maken. Wij nodigen u van harte uit om daaraan mee te doen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Veiligheidsbeeld stad Groningen

en voorstel beleidsprioriteiten 2015-2018

Inleiding

In de jaarlijkse AD misdaadmonitor is Groningen over het jaar 2013 terug te vinden op plaats 17 (plek 1 is voor de onveiligste stad). In 2012 stonden we nog op plek 12. De gemeente Groningen scoort (volgens de ingevoegde tabel) de laatste jaren redelijk stabiel in de misdaadmonitor en doet het in vergelijking met andere grote steden goed. Ook betrokkenen op lokaal niveau (politie, OM, horeca, etc.) zijn van mening dat in het algemeen sprake is van een relatief veilige stad.

Dit blijkt ook uit de enquête die onder bewoners is gehouden over de veiligheidsbeleving.

Bovenstaande is echter geen reden om stil te zitten, maar juist reden om blijvend te investeren in een veilige stad. Groningen heeft een goede reputatie hoog te houden als gezellige (studenten)stad met een eigen dynamiek. Om die reputatie hoog te houden moeten we blijven inzetten op veiligheid in wijken, een veilige binnenstad en de veiligheid van bewoners, bezoekers en ondernemers van onze Stad. We leggen de prioriteiten, de doelstellingen en het daarbij behorende beleid op hoofdlijnen vast in een kadernota voor de duur van vier jaren. De huidige kadernota loopt in 2014 af. Het is daarom zaak ons nieuwe beleid vast te leggen in een nieuwe kadernota.

Voor de kadernota 2015-2018 stel ik, mede gezien de al bekende landelijke en regionale prioriteiten, de volgende prioriteiten voor:

- High Impact Crime: Geweldsmisdrijven (landelijke en regionale prioriteit)
- High Impact Crime: Woninginbraken (landelijke en regionale prioriteit)
- Jeugd en Veiligheid (landelijke en regionale prioriteit)
- Georganiseerde criminaliteit (landelijke en regionale prioriteit)
- Overlast (prioriteit)

Cijfers

Het voorliggende beeld van de stad is gemaakt op basis van cijfers van de politie, de meldpunten Overlast en de L en V monitor. Tevens zijn stakeholders geïnterviewd.

Uiteraard is de veiligheidsbeleving van inwoners van Groningen en het aantal overlastmeldingen (subjectieve gegevens) een belangrijke indicator om te bepalen of we op de goede weg zijn en waar ingegrepen of bijgestuurd dient te worden. Ook deze cijfers zijn meegenomen in dit beeld.

De cijfers zijn tot op wijkniveau te herleiden. Dit geeft de mogelijkheid om onze inzet gericht te bepalen. Zie bijgevoegd Veiligheidsbeeld

Uitwerking

Woninginbraken

Het aantal woninginbraken lag in 2013 op 1282. Het aantal woninginbraken is daarmee met 2,5% gestegen ten opzichte van 2012. Ondanks onze inzet op dit thema zien we dus geen dalende trend in het aantal woninginbraken. Wij zijn daarom meer dan ooit gemotiveerd om in te zetten op een afname van het aantal woninginbraken en vinden de minister van veiligheid en justitie aan onze zijde (Opstelten zet in op 25% vermindering). Wij vinden het zo belangrijk omdat de impact van een woninginbraak bijzonder groot is.

Woninginbraken worden vaak gepleegd door lokaal opererende inbrekers, die de situatie (en kwetsbaarheden) kennen. We weten, dat inzet op preventieve activiteiten, waaronder voorlichting aan de burger loont, en maatwerk op buurtniveau en een dadergerichte aanpak efficiënt zijn. Alle redenen om de aanpak van woninginbraak nadrukkelijk (opnieuw) aandacht te geven en te faciliteren ten einde het aantal woninginbraken te doen afnemen.

Geweldsmisdrijven

Het delict geweld bevat uitgaansgeweld/mishandeling, geweld tegen werknemers met een publieke taak, huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook overvallen en straatroven vallen onder deze categorie en zijn bij uitstek delict typen met een grote impact op slachtoffers en hun omgeving, en vallen dan ook onder de landelijke definitie van "High Impact Crimes". In 2013 is 887 keer aangifte gedaan van geweld of mishandeling. In 2012 was sprake van 865 aangiften van geweld. Hier zien we dus evenals bij woninginbraken een lichte stijging. Geweld is in Groningen een probleem en komt te veel voor in buurten en wijken, in het centrum, in uitgaansgelegenheden en achter de voordeur. Dit geweld, met grote impact op de persoonlijke integriteit willen we een halt toeroepen.

Onze stad staat bekend als een bruisende stad, dit willen we graag zo houden. Randvoorwaarde daarvoor is veiligheid. We stellen daarom regels op voor de horeca en evenementen en zien hierop toe. Ook voetbalwedstrijden van FC Groningen en de daarmee gepaard gaande risico's verdienen, vooral in preventieve zin, nadrukkelijk aandacht. Juist met het stellen van regels en het inzetten op het verminderen van overlast en (gewelds)incidenten, kan Groningen zijn naam als bruisende (binnen)stad behouden en voorzetten.

Jeugd en Veiligheid

Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien. Iedere betrokkene (van ouder tot professional) heeft daarvoor verantwoordelijkheid vanuit zijn/haar rol. Door een gezamenlijke preventieve en repressieve aanpak wordt voorkomen dat jongeren ernstige overlast veroorzaken, crimineel gedrag gaan vertonen en alcohol en/of drugs gebruiken. Jongeren plegen in wisselende samenstellingen strafbare feiten en zijn regelmatig actief in een breed spectrum van overlast gevende en zelfs criminele activiteiten. De inzet zal voornamelijk gericht zijn op preventie, waarbij nadrukkelijk een koppeling wordt gemaakt met het jeugdbeleid en gezondheidsbeleid van de gemeente Groningen. Het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren dient nadrukkelijk prioriteit te hebben in Groningen. (Overmatig) alcohol en drugsgebruik onder jongeren dient te worden tegengegaan en hierop zal ingezet moeten worden met toezicht en handhaving. Waar het gaat om overlast gevend en crimineel gedrag dient de focus te liggen op een probleem- en dadergerichte benadering.

Verder nemen ook de ontwikkelingen op internet een hoge vlucht. Jongeren groeien op in een tijd waarin het 'world wide web' vast onderdeel is van hun ontwikkeling. Internet is een mooi medium met ongekende mogelijkheden, maar brengt ook risico's met zich mee, zeker voor jongeren. Grooming, identiteitscriminaliteit en pesten via social media zijn daarvan slechts enkele voorbeelden. Het is belangrijk om jongeren en hun ouders bewust te maken van dergelijke risico's en hen daarvoor weerbaar te maken.

Georganiseerde criminaliteit

Georganiseerde of ondermijnende criminaliteit is een maatschappelijk probleem. Deze criminaliteit is vaak onzichtbaar en niet in cijfers te vangen, maar kan zich manifesteren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld of overlast. Georganiseerde criminaliteit wordt ook als belangrijk thema genoemd door de geïnterviewde stakeholders. Op grond van het bovenstaande willen we inzetten op het integraal aanpakken van georganiseerde misdaad. Deze vorm van misdaad dient integraal te worden opgepakt: de gemeente werkt samen met politie en RIEC om deze vorm van criminaliteit gezamenlijk te bestrijden. De gemeente dient zich in te spannen om georganiseerde misdaad tegen te houden en waar nodig te stoppen. Zo heeft de gemeente verschillende instrumenten om (vormen van) georganiseerde misdaad aan te pakken of te voorkomen (denk hierbij aan toepassing van het BIBOB-instrumentarium en het damoclesbeleid in geval van handel in drugs). Vooral ook het stoppen en voorkomen van mensenhandel verdient nadrukkelijk inzet. De zorg voor slachtoffers van mensenhandel is daarbij van groot belang.

Overlast algemeen

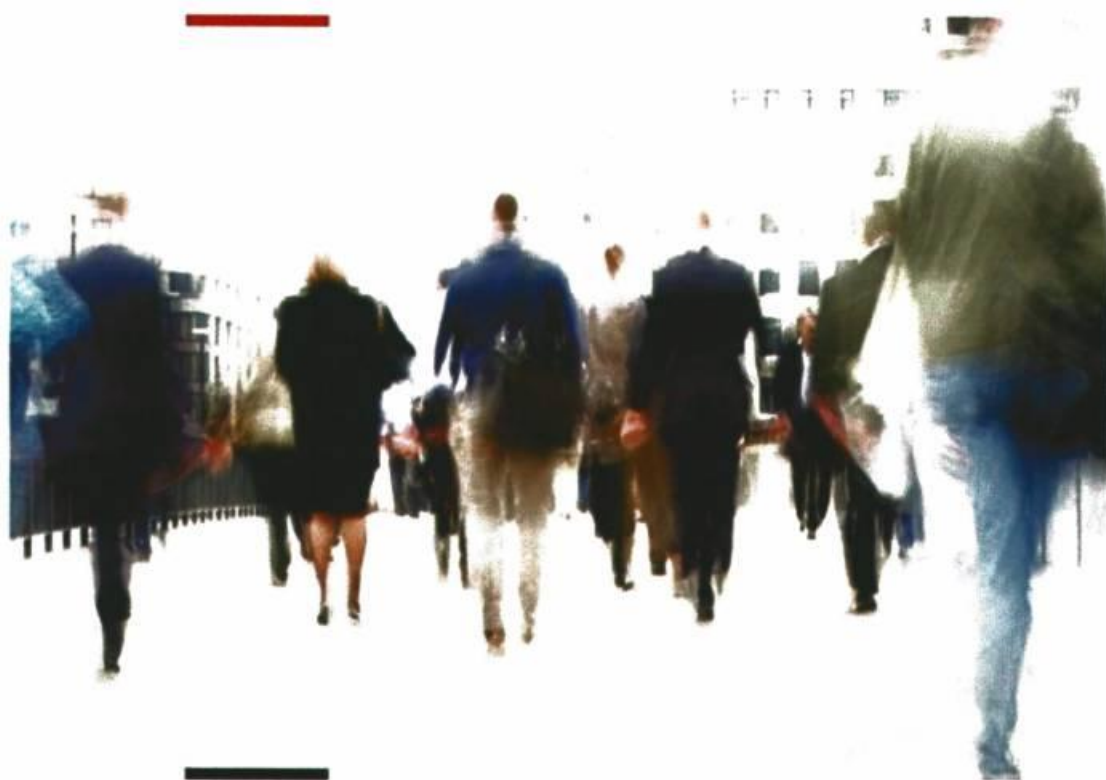
Stadgers kunnen op velerlei gebieden overlast ervaren. Hierbij denken we vooral aan overlast door jongeren, drugsoverlast, geluidsoverlast, etc.

Meldingen van overlast komen zowel bij de gemeente als bij de politie binnen. In de kadernota 2011-2014 was een streefcijfer opgenomen van een overlastcijfer (indicator score op schaal 1 - 10; hoger is meer) van 3 of lager. De nulmeting in 2008 betrof een overlastcijfer van 3,2. Over 2013 zien we een overlastcijfer van 3,5. Hier dus ook een stijging. De mate van ervaren overlast bepaald voor een groot deel het subjectieve veiligheidsgevoel. De overheid dient daarom waar nodig, in te grijpen naar aanleiding van meldingen van overlast.

Ook meldingen waarachter een bredere sociale problematiek schuilgaat dienen te worden opgevolgd. Bij de meldpunten overlast en zorg is nadrukkelijk aandacht voor deze groep. Het gaat hierbij vaak om enkele mensen die heel veel overlast veroorzaken. Een persoons- of systeemgerichte integrale benadering is van belang. In de gebiedsscans van de politie wordt vrij veel aandacht besteed aan overlast, het is namelijk het grootste "volumedelict".

BASIS VOOR BELEID

Veiligheidsbeeld

Gemeente Groningen

2014

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Veiligheidsbeeld

Gemeente Groningen

2014

Age Stinissen

Mayan van Teerns

Inhoud

Inleiding/leeswijzer.....	7
Leeswijzer stadskarten en veiligheidskompassen	7
1. De veiligheidssituatie in Groningen vergeleken.....	9
2. Partnerorganisaties over de veiligheid in de Stad	13
3. Veiligheidsbeeld binnen de stad.....	15
Bijlage 1 Wijkkaarten.....	23
Bijlage 2 Wijkkompassen.....	29
Bijlage 3 Indicatoren in de AD misdaadmeter	35
Bijlage 4 Meldingen overlast.....	36

Inleiding/leeswijzer

In dit veiligheidsbeeld schetsen we een beeld van de veiligheidssituatie in de gemeente Groningen. We doen dat aan de hand van verschillende bronnen.

In de eerste plaats zijn we te rade gegaan bij de AD misdaadmeter, een monitor van criminaliteitscijfers van het Algemeen Dagblad. We vergelijken Groningen met andere grote en middelgrote gemeenten in Nederland en met landelijke gemiddelden.

Ten tweede interviewden we partnerorganisaties op het gebied van veiligheid: politie en justitie, veiligheidshuis, woningcorporaties, welzijnsinstellingen en (horeca)ondernemersverenigingen. De interviews gingen over de veiligheidssituatie, de ontwikkelingen daarin, doelen en de rol- en taakverdeling tussen partijen.

In de derde plaats hebben we cijfers verzameld over de wijken van de Stad van criminaliteit, vervelende voorvallen en gevoelens daarover. Deze cijfers zijn in twee vormen weergegeven: een stadsk kaart per indicator en een wijkkompas per wijk. In het derde hoofdstuk behandelen we een aantal belangrijke indicatoren, gevolgd door informatie van het Meldpunt overlast en zorg. In de bijlagen zijn alle stadskarten en veiligheidskompassen te vinden.

Leeswijzer stadskarten en veiligheidskompassen

Om per wijk een beeld van de veiligheid te krijgen hebben we een veiligheidskompas ontwikkeld. Het kompas spitst zich toe op 5 thema's, met per thema twee of drie indicatoren.

Tabel: thema's en indicatoren van het veiligheidskompas

thema	indicator	omschrijving
High impact crimes	diefstallen af/uit woning	aangiften per 1.000 woonruimten
	zakkenrollerij en straatroof	aangiften per 1.000 inwoners
Kleine criminaliteit	diefstal af/uit auto	aangiften per 1.000 inwoners
	fietsendiefstal	aangiften per 1.000 inwoners
Jeugdproblematiek	jeugdigen met overmatig alcoholgebruik	binge- drinken van leerlingen voortgezet onderwijs (stadsdeelniveau)
	jeugd dat cannabis gebruikt	cannabisgebruik onder leerlingen op het voortgezet onderwijs (stadsdeelniveau)
	overlast van groepen jongeren	percentage van de bevolking dat aangeeft dat overlast van groepen jongeren veel voorkomt in de buurt
Georganiseerde criminaliteit	mensenhandel	alleen op stadsniveau
	illegale prostitutie en uitbuiting	alleen op stadsniveau
	drugsoverlast in de buurt	percentage van de bevolking dat aangeeft dat drugsoverlast veel voorkomt in de buurt
Geweld	mishandelingen	aangiften van mishandeling per 1.000 inwoners
	huiselijk geweld	alleen op stadsniveau
	perceptie dreiging	samengestelde indicator

Bronnen: Regiopolitie Groningen, GGD: jeugdgezondheidsmonitor, O&S enquête leefbaarheid en veiligheid

In de stadskarten en de veiligheidskompassen is aan de kleuren te zien of een wijk in gunstige of ongunstige zin afwijkt van het stedelijk gemiddelde. Rood betekent dat een wijkscore in negatieve zin significant afwijkt van het stadsgemiddelde. Groen staat voor

een duidelijk gunstiger score en geel betekent dat een wijk of buurt statistisch gezien niet duidelijk afwijkt van het stedelijk gemiddelde.

Een aantal gegevens is alleen op stadsniveau verkregen. Omdat het belangrijke elementen van veiligheid zijn hebben we wel opgenomen in de wijkveiligheidskompassen, maar ze krijgen geen kleur.

In het veiligheidskompas vormen de indicatoren samen thema's, waarbij de kleur van het thema wordt bepaald door de kleuren van de indicatoren. De kleuren van de vijf thema's bepalen de kleur van de middencirkel, die staat voor de mate van veiligheid van de wijk in algemene zin.

Verder bevat het kompas informatie over de ontwikkelingen sinds 2008/2009. Een '+' staat voor een gunstige ontwikkeling (afname van onveiligheid/criminaliteit) en een '-' voor een negatieve ontwikkeling (toename van onveiligheid/criminaliteit).

Groningen is verdeeld in 14 wijken. Van 12 van de 14 wijken is een kompas gemaakt. De beide andere wijken, Zuidoost en de Meerdorpen, hebben te weinig inwoners voor een betrouwbaar en volledig veiligheidskompas.

Monitor

De veiligheidskompassen kunnen de basis zijn voor een veiligheidsmonitor passend bij het nieuwe beleid vanaf 2015. Afhankelijk van de gekozen prioriteiten kunnen er andere indicatoren worden opgenomen. Ook de geografische indeling kan worden aangepast.

1. De veiligheidssituatie in Groningen vergeleken

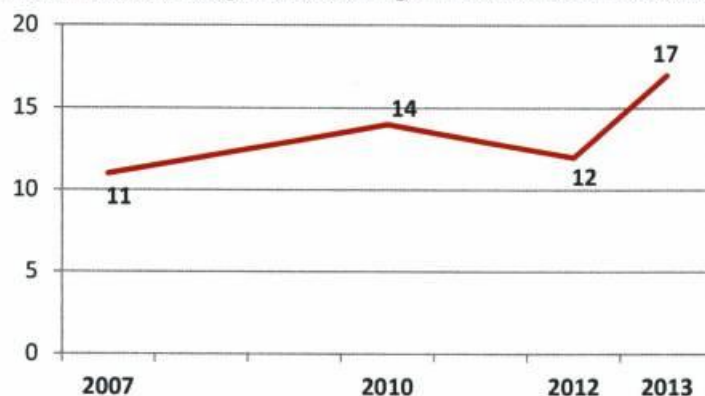
De AD misdaadmeter: 't kon minder

Groningen stond van alle 423 gemeenten in 2013 op de 17^e plaats in de AD misdaadmeter. Dit lijkt een hoge positie, nummer 1 is de gemeente met de meeste misdaad per inwoner. Maar in de top 20 hoogst scorende gemeenten staan veel grote en middelgrote gemeenten. De ontwikkeling in de jaren ziet er voor de stad ook gunstig uit. Zie de tabel en de grafiek.

Tabel: Rangorde AD misdaadmeter 2013, de top 20 van het totaal

Positie	Gemeente	Totaalscore
1	Amsterdam	47,9
2	Maastricht	39,5
3	Eindhoven	38,9
4	Rotterdam	38,4
5	Heerlen	35,7
6	's Gravenhage	35,6
7	Arnhem	33,9
8	Almere	33,3
9	Nijmegen	32,9
10	Leeuwarden	32,9
11	Gouda	32,5
12	Tiel	32,4
13	Roermond	32,1
14	Breda	31,4
15	Utrecht	31,1
16	Ouder-Amstel	31,0
17	Groningen	30,9
18	Zandvoort	30,5
19	Tilburg	29,6
20	Diemen	29,3

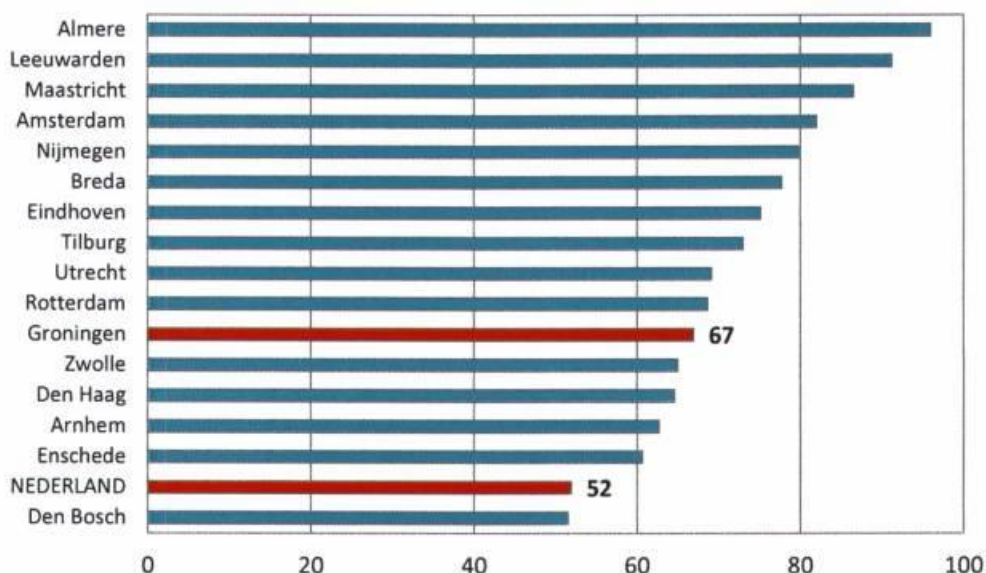
Figuur: Positie van de gemeente Groningen in de AD misdaadmeter, 2007-2013

De totaalscore van de AD misdaadmeter wordt berekend uit de misdaadcijfers van een twintigtal indicatoren. Drie indicatoren belichten we afzonderlijk, omdat deze hoge prioriteit hebben binnen de gemeente: woninginbraken, mishandeling en drugshandel. Bijlage 3 bevat een overzicht van alle indicatoren in de AD misdaadmeter. Daarnaast belichten we het aandeel jeugdige verdachten per gemeente als indicator voor de jeugdproblematiek. Deze informatie is afkomstig uit de benchmark www.waarstaatjegemeente.nl.

Woninginbraken aan de hoge kant

Figuur: Woninginbraken per 10.000 inwoners, Groningen vergeleken

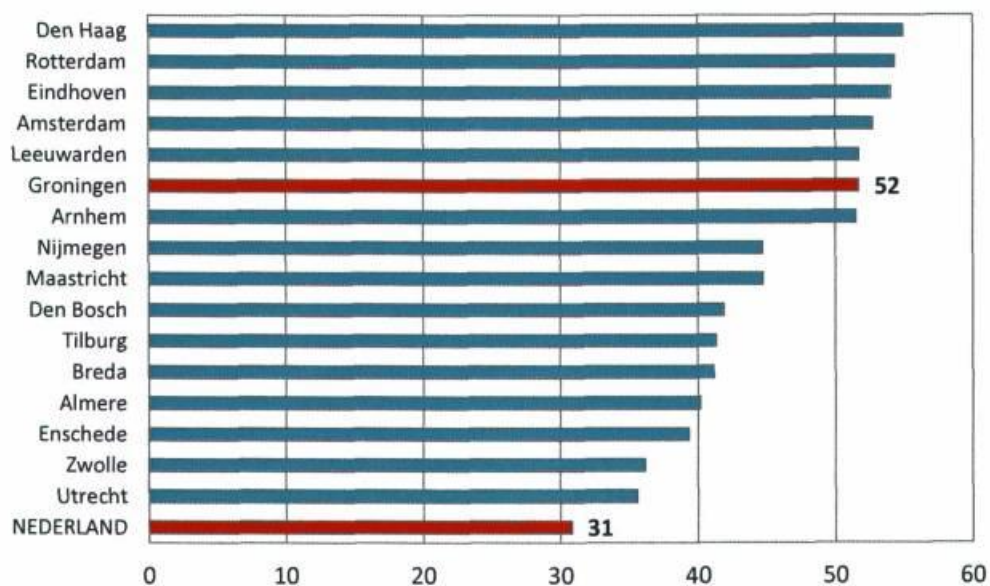
Bron: AD misdaadmeter 2013

Ten opzichte van andere grote en middelgrote gemeenten heeft Groningen een middenpositie qua aantal woninginbraken. De stad staat ten opzichte van alle gemeenten op de 42e plaats met 67 inbraken per 10.000 inwoners (ruim 1.300 totaal). In totaal vinden er in de gemeente op jaarbasis ongeveer 1.200 inbraken plaats.

Veel mishandelingen in Stad

Figuur: Mishandelingen per 10.000 inwoners, Groningen vergeleken

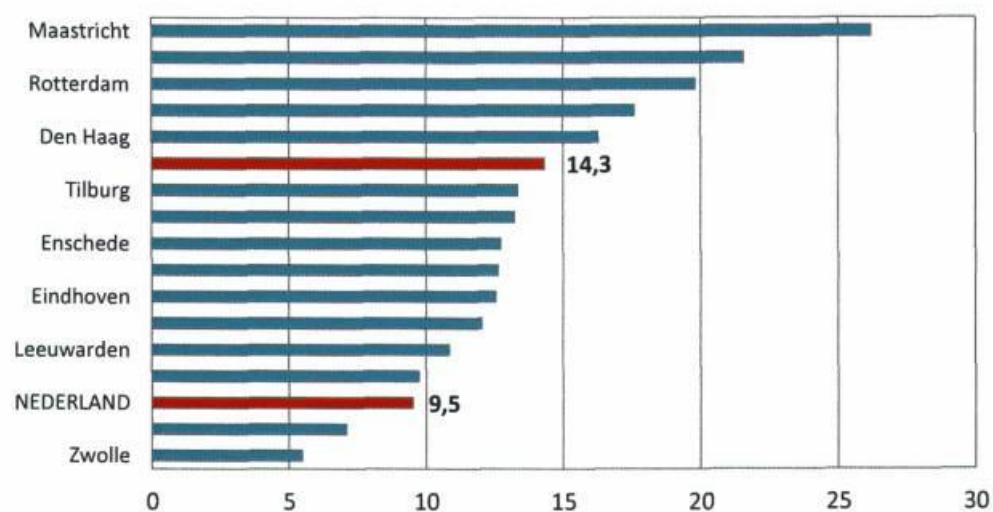

Bron: AD misdaadmeter 2013

Ten opzichte van andere grote en middelgrote gemeenten is het aantal mishandelingen in Groningen hoog. In grote steden vinden veel mishandelingen plaats. Groningen staat ten opzichte van alle gemeenten op de 10^e plaats met 52 mishandelingen per 10.000 inwoners in 2013. Absoluut was het aantal mishandelingen in 2013 1.010.

Drughandel: Groningen in de middenmoot

Figuur: Drughandel: misdrijven per 10.000 inwoners, Groningen vergeleken

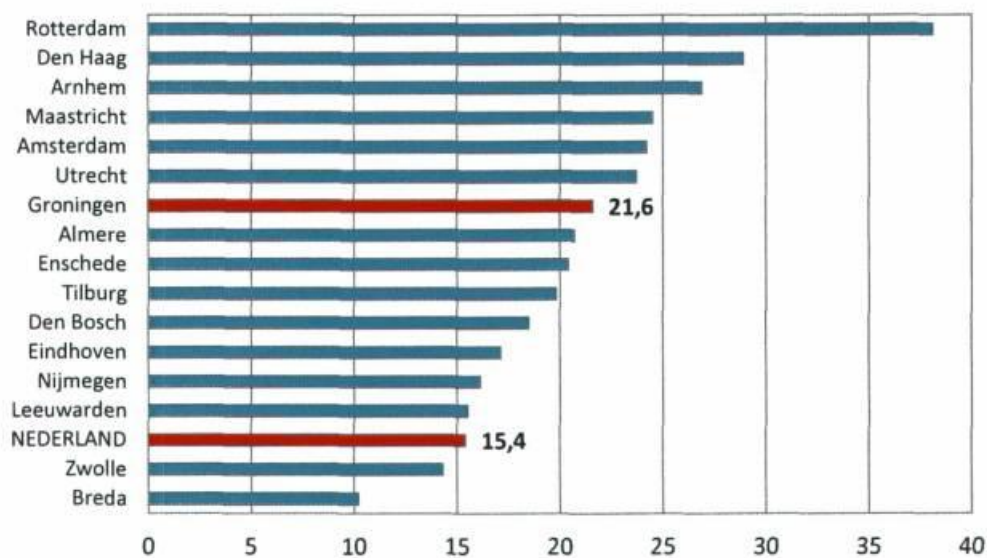
Bron: AD misdaadmeter 2013

Onder drughandel verstaan we alle strafbare feiten die vallen onder de opiumwetgeving, bijvoorbeeld handel en bezit, met uitzondering van overlast van druggebruikers. In 2013 zijn er in Groningen 280 feiten gepleegd. Vergeleken met

andere grote en middelgrote gemeenten scoort Groningen hiermee in de middenmoot. Van alle gemeenten in Nederland staat Groningen op de 31e plaats.

Relatief veel jeugdige verdachten

Figuur: Aantal jeugdige verdachten per 1.000 jeugdigen, 2012

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Van de 1.000 jeugdigen in de leeftijdsgroep van 12 tot en met 17 jaar werden er 21,6 verdacht van een misdrijf in 2012. Dit zijn in totaal 193 jeugdigen. Groningen staat daarmee op de 7^e plaats, na de vier grote steden, Arnhem en Maastricht.

2. Partnerorganisaties over de veiligheid in de Stad

Via 9 interviews hebben we de ideeën over veiligheid van een aantal partnerorganisaties in beeld gekregen. De interviews gingen over de veiligheidssituatie, de ontwikkelingen daarin, doelen en de rol- en taakverdeling tussen partijen. De geïnterviewde personen vertegenwoordigden politie en justitie, veiligheidshuis, woningcorporaties, welzijnsinstellingen en (horeca)ondernemersverenigingen.

Veiligheidssituatie is goed

In het algemeen beschrijven de geïnterviewden de veiligheidssituatie in de gemeente Groningen als veilig. 'Zelfs jonge vrouwen kunnen 's nachts op de fiets overal in deze gemeente veilig komen'. De veiligheidsproblemen die zich voordoen passen bij de omvang, de ligging en de functies van de stad. De veiligheid is 'onder controle', doordat organisaties goed samenwerken en doordat er 'veel elastiek' in de stad zit: er kan veel naast elkaar.

Onderwerpen die worden genoemd zijn inbraken, drugs en alles wat daarbij komt kijken, geweld bij uitgaan en thuis, diefstal van fietsen, maar ook overlast en verloedering. De beide laatste beïnvloeden niet alleen de gevoelens van onveiligheid maar ook de feitelijke veiligheid.

De high-impact-crime overvallen komt niet veel voor, maar heeft inderdaad wel grote impact. Niemand heeft verkeersveiligheid genoemd.

Onveilige situaties doen zich vaker voor in het centrum en in de wijken in de noordelijk helft van de stad.

Georganiseerde criminaliteit: meestal onzichtbaar, maar belangrijk

Van georganiseerde criminaliteit rond mensenhandel, prostitutie en (soft)drugs heeft een beperkt aantal gesprekspartners een scherper beeld. De onderwereld en de rest van de maatschappij lijken strikt gescheiden. De onderzoeken die politie en justitie hiernaar doen zijn langdurig en gespecialiseerd. Er is een regionaal samenwerkingsverband, RIEC, en er is een zorgvuldig opgebouwd en subtiel samenspel van veel organisaties in de aanpak ervan. Registratiegegevens zijn niet beschikbaar gesteld. Toch is dit een belangrijk aspect van het veiligheidsbeleid, aldus de geïnterviewden. Georganiseerde criminaliteit gaat namelijk gepaard met praktijken die de maatschappij ondermijnen: witwassen, corruptie, bedreiging.

Crisis, bezuinigingen en terugtrekkende overheid belangrijk voor veiligheid

De belangrijkste ontwikkelingen op het terrein van veiligheid zijn voor de geïnterviewden de crisis met zijn bezuinigingen en de terugtrekkende overheid. Het eerste betekent meer armoede en minder hulp. Armoede gaat gepaard met meer problemen (huisuitzettingen van gezinnen met kinderen), conflicten (huiselijk geweld) en criminaliteit. Meer (kwetsbare) mensen blijven zelfstandig wonen. Te verwachten valt dat dit meer onveilige situaties veroorzaakt (bv. brandveiligheid en overlast). De grotere afhankelijkheid van het eigen netwerk betekent ook een groter risico op misbruik. Ook voor ondernemers is het crisis; zij hebben minder tijd en geld over voor veiligheid: preventieve maatregelen en aangifte doen.

De terugtrekkende overheid kan o.a. betekenen dat de openbare ruimte minder goed wordt onderhouden, minder aan preventie wordt gedaan en dat er minder toezicht op straat is.

Verschillende geïnterviewden zien elementen uit de bovengenoemde onveiligheid toenemen: mensenhandel, druggerelateerde onveiligheid, diefstal van e-bikes. Andere voorvallen komen volgens hen juist minder voor dan voorheen: woninginbraken, straatroof, overvallen, studentenoverlast, voetbal gerelateerde incidenten. Over uitgaansgeweld lopen de meningen uiteen.

Andere ontwikkelingen die worden genoemd in relatie tot veiligheid zijn: te weinig doorstroming in de opvangvoorzieningen, gedwongen afkicken, aardbevingen, afname criminaliteit door vergrijzing.

De maatschappelijke ontwikkeling dat mensen minder van elkaar verdragen en daarvan sneller blij geven, betekent o.a. dat er van steeds meer voorvallen aangifte wordt gedaan.

De samenwerking tussen de verschillende partijen is aanmerkelijk verbeterd de afgelopen jaren, zeggen de geïnterviewden unaniem. Met als resultaat de complementaire aanpak van straf en hulp. De taak- en rolverdeling wrikt hier en daar nog.

Realistische doelen, gevoelens en communicatie

Ieder incident is er één teveel, maar niet alle risico's zijn uit te sluiten. Het is belangrijk om de balans tussen veiligheid en verschansing te vinden en houden. Gevoelens zijn hierbij belangrijk. Zo bekeken is het in Groningen nu al veilig, dus laten we dat zo houden. Hierover zijn de geïnterviewden het eens. Een aantal van hen geeft aan dat de communicatie hierover voor verbetering vatbaar is.

Meetbare realistische doelen zijn te baseren op de laagste waarden die onveiligheidsindicatoren de laatste jaren hebben gehad.

Integrale aanpak, liefst preventief

Dé manier om de stad veilig te houden, is samen met betrokken partijen de veiligheid integraal aan te (blijven) pakken, zo zeggen de geïnterviewden.

Om (blijvend) leed zoveel mogelijk te voorkomen heeft inzet op preventie en vroegsignalering de voorkeur, waar dat mogelijk is.

Rol- en taakverdeling

Veiligheid is een basistaak van de overheid en een voorwaarde voor leven en samenleven, voor functioneren, ondernemen en consumeren.

De gemeente regisseert ...

De gemeente heeft lokaal de regie, daarover is iedereen het eens. Dat betekent:

- Tijdig signaleren en overzicht houden, o.a. via facts and figures;
- Integrale samenwerking initiëren, vorm geven, structureren, trekken, coördineren en bewaken, ook binnen de gemeente (zorg en welzijn, vergunningen, inrichting openbare ruimte). Verder lijken er nog kansen te liggen in het onderlinge vertrouwen en elkaar serieus nemen.
- Prioriteiten(-kader) kiezen in overleg met samenwerkingspartners, en voorzien van argumentatie als vorm van verwachtingenmanagement;
- De vorm van de uitvoering bepalen en de taken en verantwoordelijkheden verdelen, samen met de partnerorganisaties.

... en werkt ...

Naast de regie heeft de gemeente tal van uitvoerende taken op het terrein van veiligheid. Belangrijk is ook de bepalende rol van de gemeente via de subsidie- en aanbestedingsrelaties met maatschappelijke instellingen. Hier liggen nog kansen. Niet in de laatste plaats heeft de gemeente een belangrijke rol naar zijn inwoners. Genoemd worden: minder pampieren, meer eigen verantwoordelijkheid, zorgen voor structuur voor en hulp bieden aan kwetsbaren, communicatie.

... samen met anderen

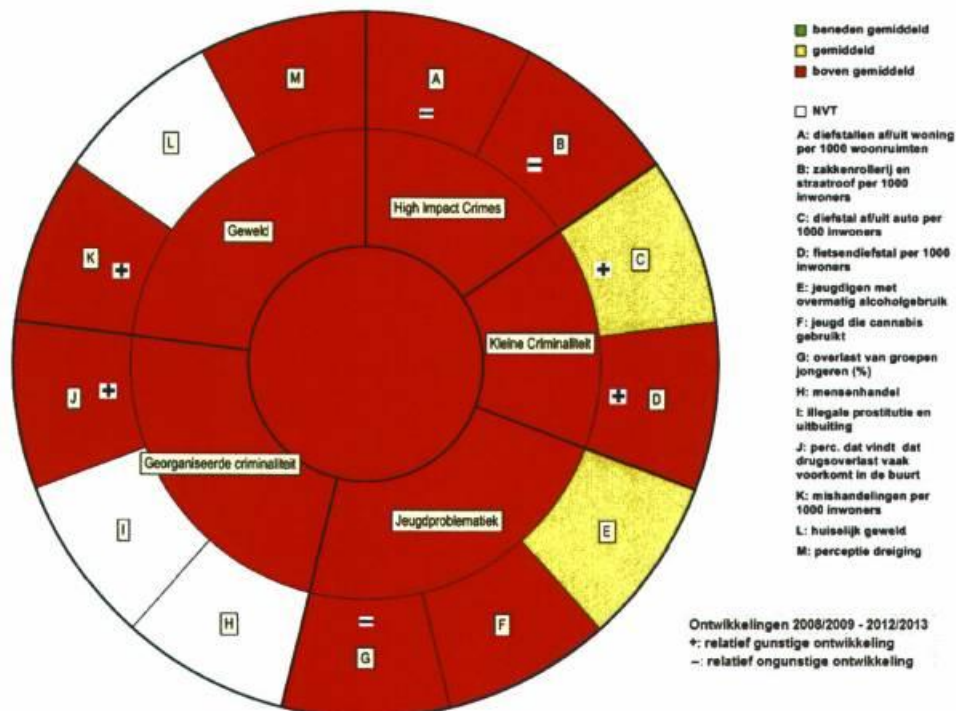
Er zijn veel partijen betrokken bij veiligheid. Buiten de rechtstreeks bij criminaliteit betrokken organisaties als politie, justitie (OM), RIEC, Reclassering en Veiligheidshuis, zijn dat andere overheidsonderdelen (belastingdienst, brandweer), bedrijven (banken, verzekeraars, energiebedrijven), woningcorporaties en tal van maatschappelijke instellingen zoals MJD, Kopland, VNN, Bureau Jeugdzorg, Elker, Lentis, OGGz. Zij kunnen een rol spelen bij vroegsignalering, doorverwijzing, preventie, hulp en aanpak. De inwoners, werknemers en ondernemers in de stad (en hun verenigingen) kunnen buiten het 'consumeren' van veiligheid, ook in belangrijke mate bijdragen aan veiligheid, vooral in gedrag in de preventieve en signalerende sfeer.

Veiligheidskompas van de wijk Centrum, 2012-2013

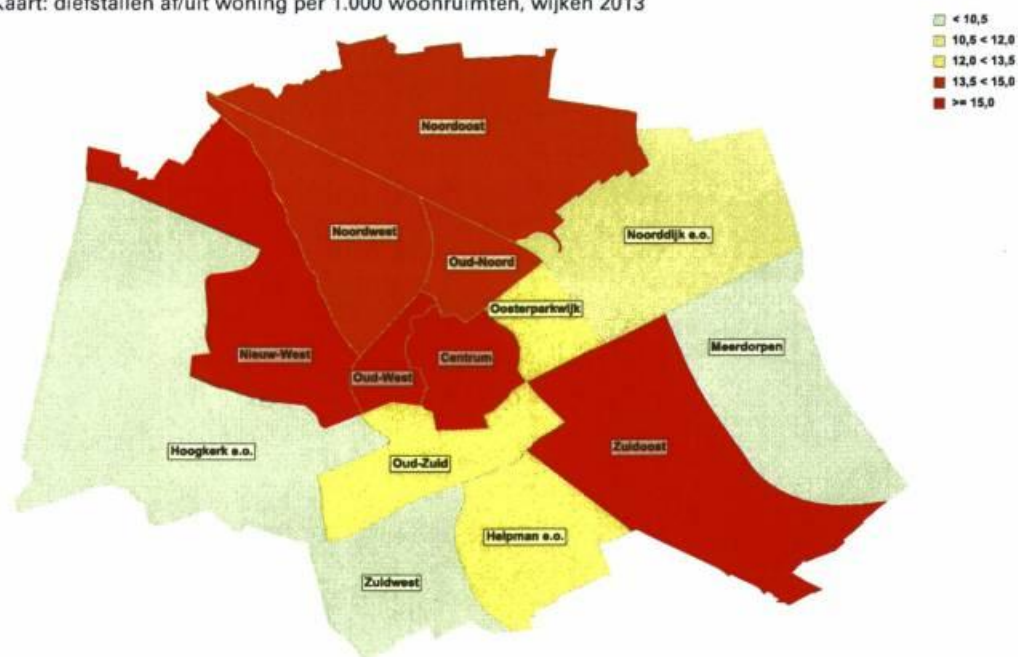
We zien het Centrum op bijna alle indicatoren slecht scoort ten opzichte van het gemiddelde van de stad. Alleen diefstal af/uit auto en het alcoholgebruik onder jongeren liggen rond het gemiddelde.

Wel is er een aantal gunstige ontwikkelingen te melden. De kleine criminaliteit, fietsendiefstal en diefstal af/uit auto, is ten opzichte van 2009 afgenomen, evenals mishandelingen en drugsoverlast. Daarentegen zijn de high impact crimes woninginbraken en zakkenrollerij/straatroof ten opzichte van 2009 toegenomen. Ook overlast van groepen jongeren is toegenomen.

Diefstal af/uit woningen

Diefstal af/uit woningen zijn diefstallen met woninginbraak en diefstallen met insluiting.

Kaart: diefstallen af/uit woning per 1.000 woonruimten, wijken 2013

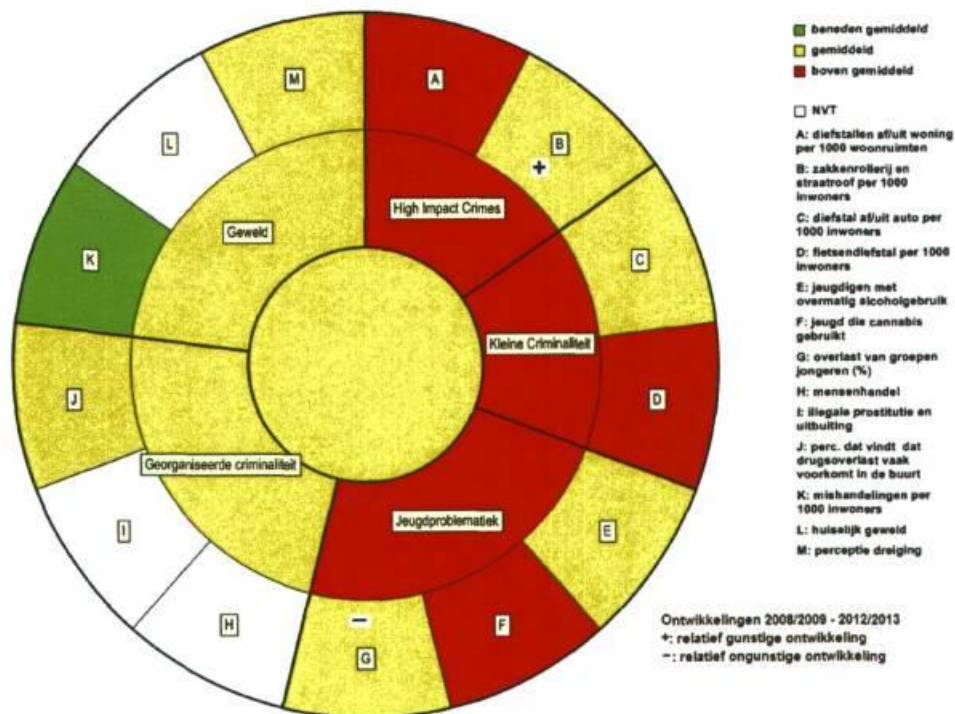

Bron regiopolitie Groningen

Jaarlijks wordt in de gemeente rond de 1.200 maal ingebroken. Dit aantal neemt na een afname de laatste jaren weer toe (tot 1.282 in 2013).

Oud-West (Oranje/Schilderswijk en Kostverloren) was in 2013 de wijk met relatief het hoogste aantal aangiften van diefstal af/uit woning. Het waren er 109, wat neer komt op 18,4 per 1.000 woningen.

Veiligheidskompas van de wijk Oud-West, 2012-2013

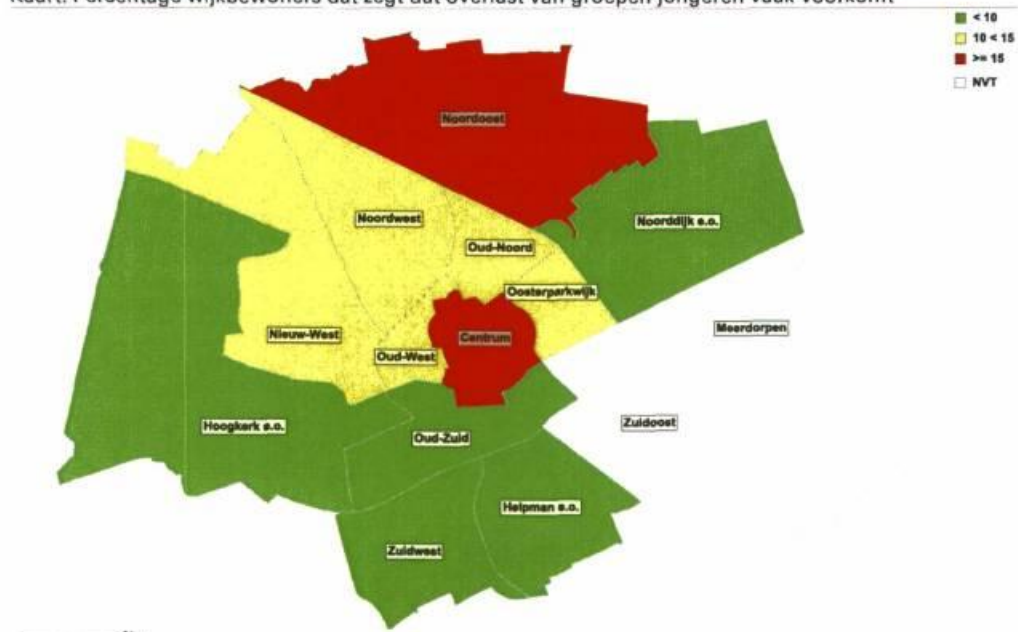
In het veiligheidskompas van Oud-West zien we dat er naast een relatief slechte score op woninginbraken veel fietsen worden gestolen en dat (in het stadsdeel¹) een bovengemiddeld deel van de jeugd cannabis gebruikt. Een gunstige ontwikkeling sinds 2009 zien we bij zakkenrollen en straatroof en een negatieve ontwikkeling bij de overlast van groepen jongeren. De totale veiligheid in de wijk scoort gemiddeld.

¹ Groningen telt 5 stadsdelen. Deze zijn dus groter dan de hier gehanteerde wijken. De cijfers van het stadsdeel zijn geprojecteerd op elk van de samenstellende wijken.

Overlast van groepen jongeren

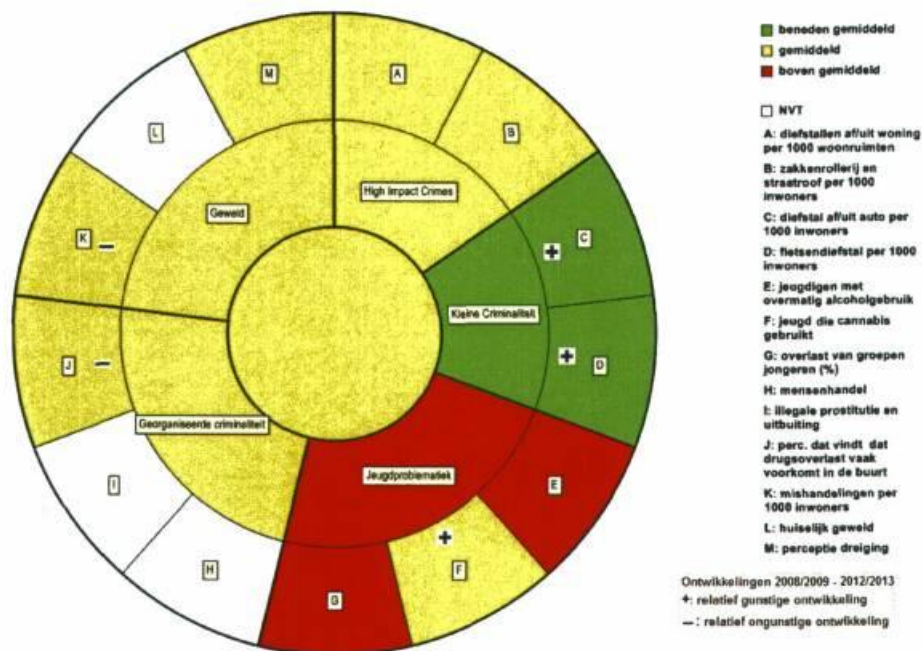
Kaart: Percentage wijkbewoners dat zegt dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt

Bron: O&S Groningen, Enquête leefbaarheid en veiligheid 2012

De Gemeente Groningen zet in zijn veiligheidsbeleid in op de jeugd, door het tegengaan van zowel middelengebruik als overlast en criminaliteit. In de kaart is te zien in welke wijken veel inwoners vinden dat overlast door groepen jongeren vaak voorkomt. Voor de gemeente als totaal is dit 12 procent van de bevolking van 18 jaar en ouder. In het Centrum geeft 26 procent dit aan en in Noorddoost 19 procent.

Veiligheidskompas van de wijk Noordoost, 2012-2013

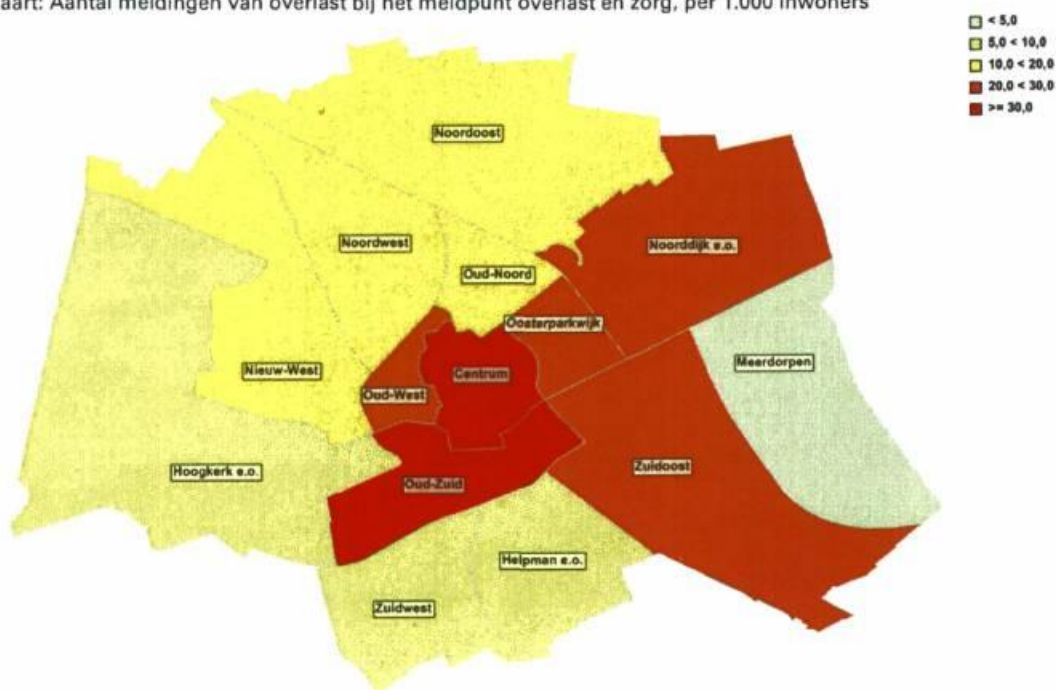

De wijk Noordoost bestaat uit Beijum, de Hunze/van Starckenborgh en Noorderhoogebrug.

We zien dat de wijk vooral last heeft van jeugdproblematiek en dat de kleine criminaliteit als fietsendiefstal en diefstal af/uit auto 's juist lager is dan gemiddeld in de gemeente. Gunstige ontwikkelingen zien we bij het alcoholgebruik onder de jeugd, en bij de kleine criminaliteit. Minder goede ontwikkelingen sinds de jaren 2008/2009 zijn het toenemen van drugsoverlast en mishandelingen.

Overlastmeldingen

Kaart: Aantal meldingen van overlast bij het meldpunt overlast en zorg, per 1.000 inwoners

Bron: Meldpunt overlast en zorg

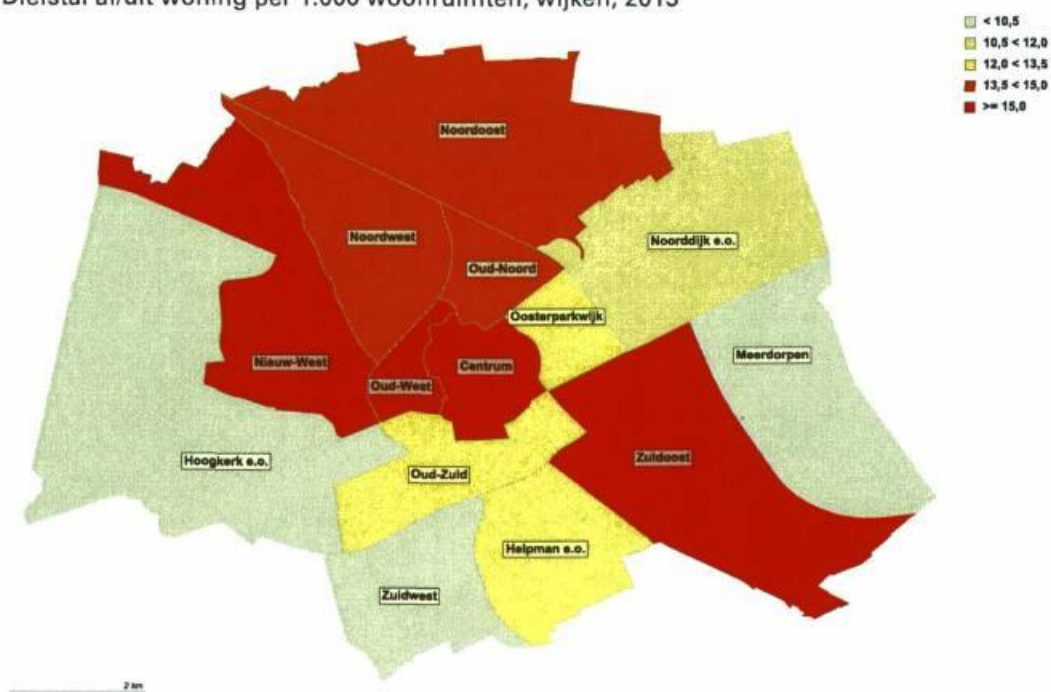
Burgers en bedrijven kunnen overlast melden bij het meldpunt overlast en zorg. De kaart bevat alleen meldingen van overlast. Het aantal meldingen is relatief hoog in het Centrum en in de wijk Oud-Zuid. Vanuit Oud-Zuid komen veel meldingen binnen over evenementen die in het Stadspark worden gehouden. Een groot deel van de meldingen betreft geluids-, burens- en studentenoverlast.

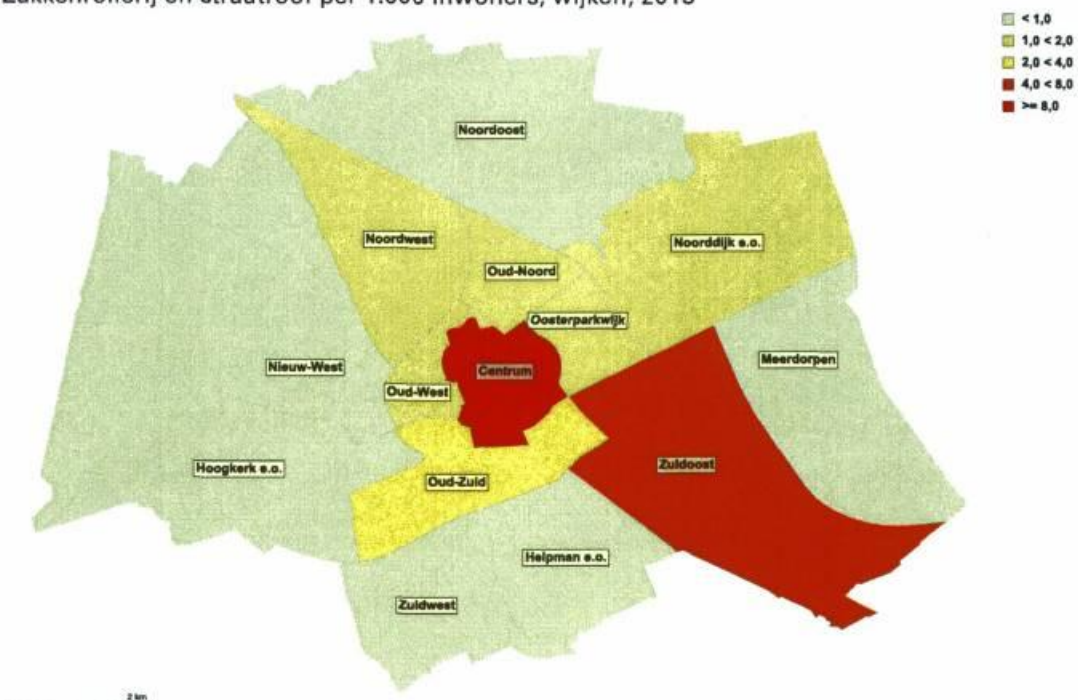
Bijlage 1 Wijkkaarten

High impact crimes

Diefstal af/uit woning per 1.000 woonruimten, wijken, 2013

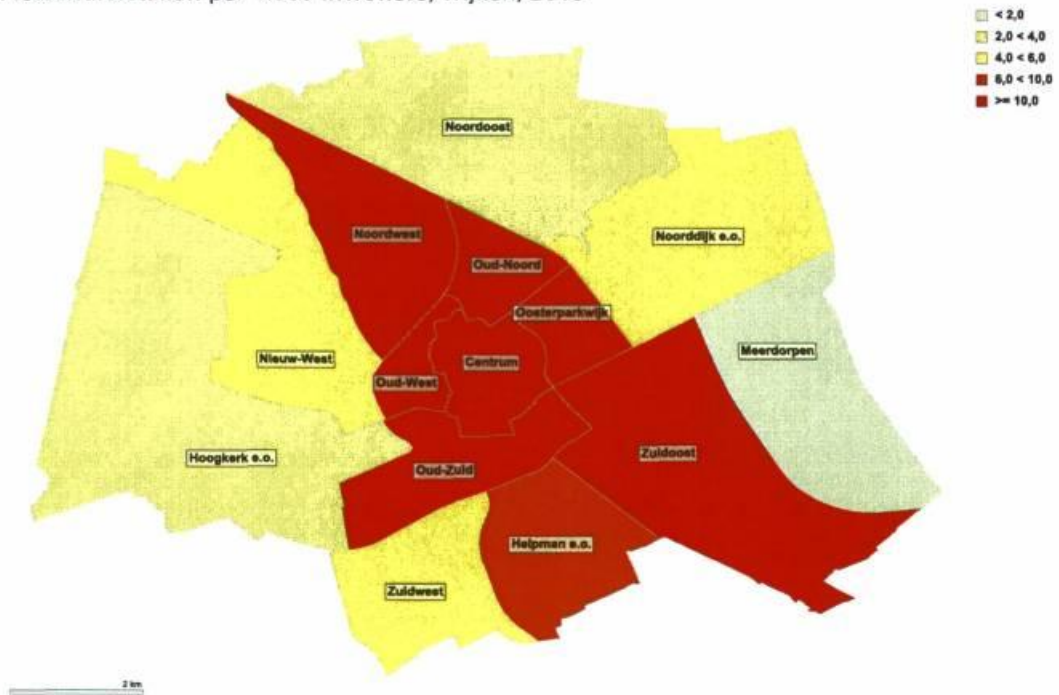

Zakkenrollerij en straatroof per 1.000 inwoners, wijken, 2013

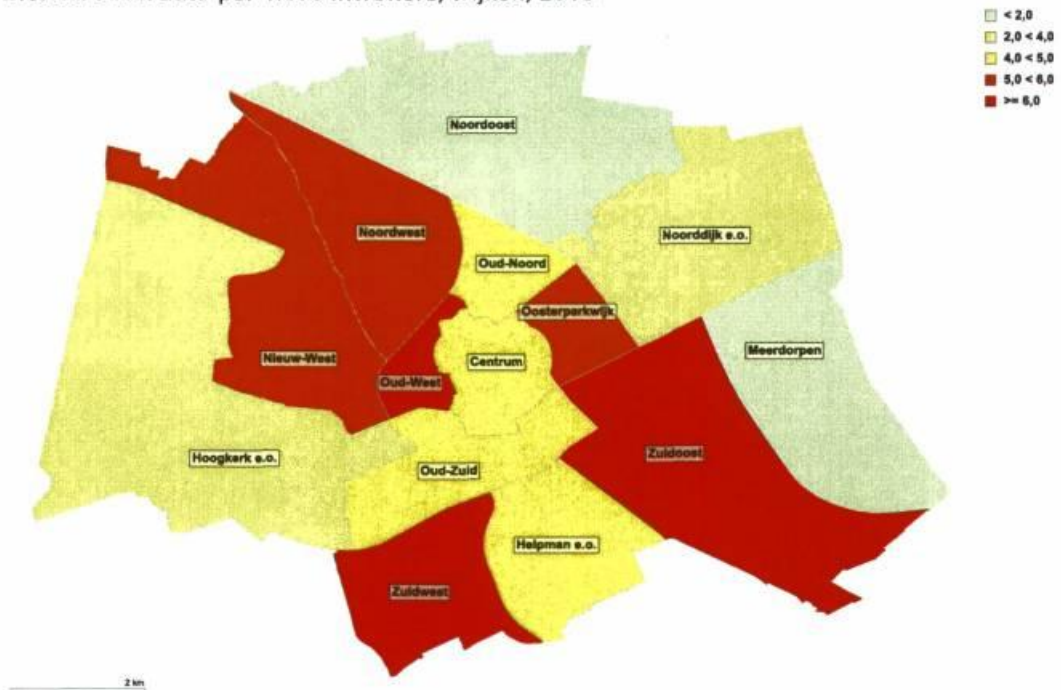

Kleine criminaliteit

Fietsendiefstallen per 1.000 inwoners, wijken, 2013

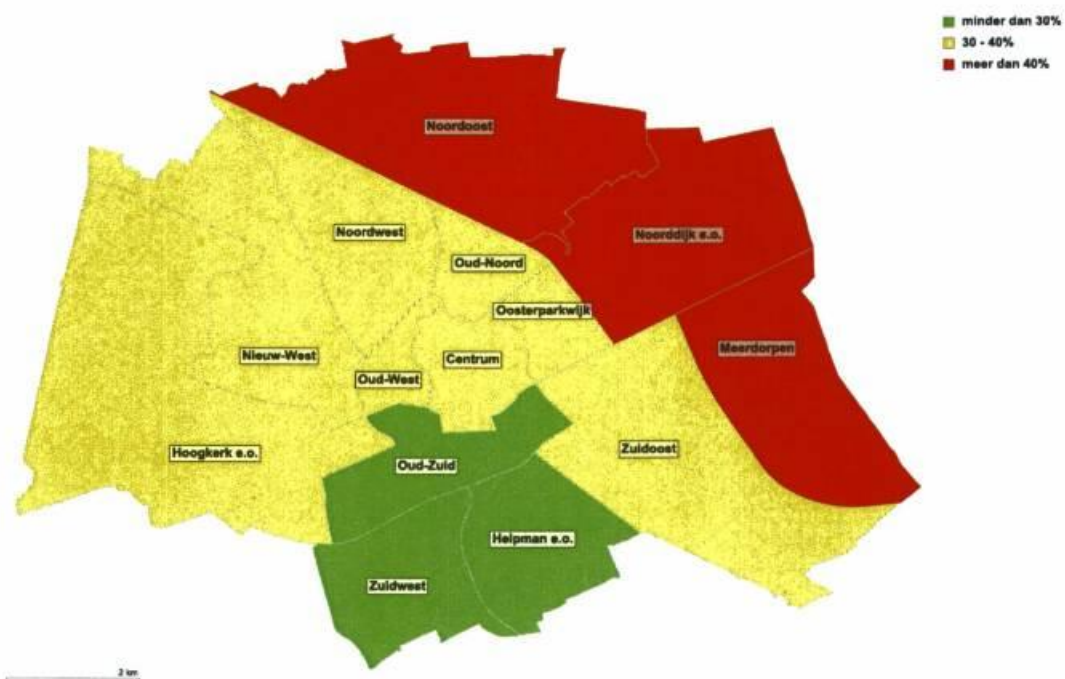

Diefstal af/uit auto per 1.000 inwoners, wijken, 2013

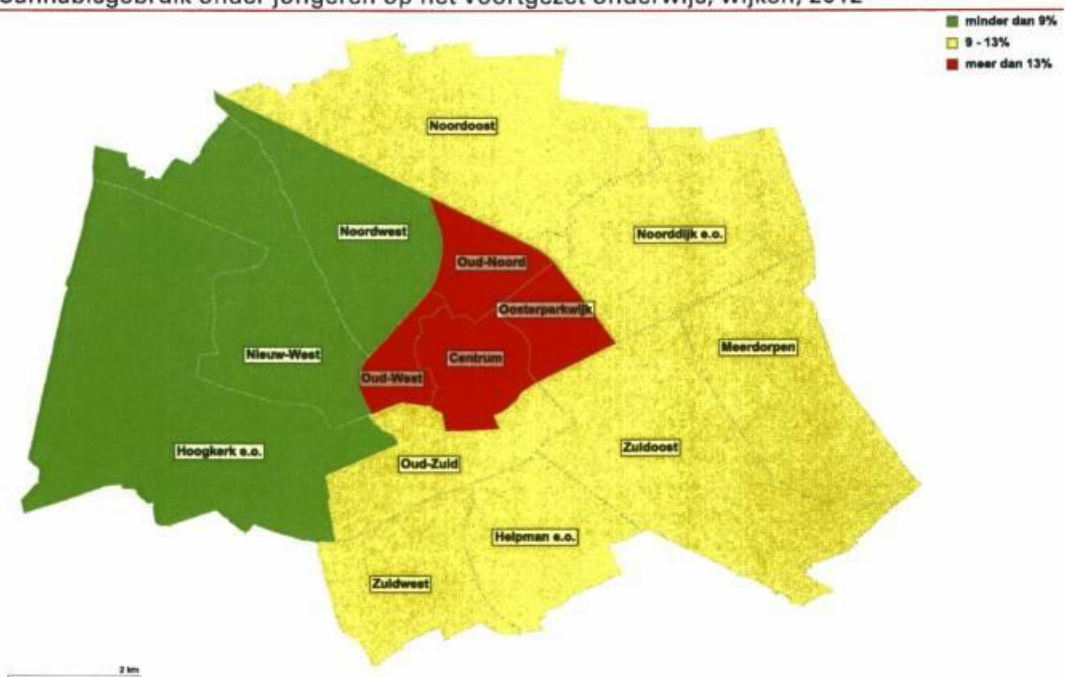

Jeugdproblematiek

Overmatig alcoholgebruik onder jongeren op het voortgezet onderwijs, wijken, 2012

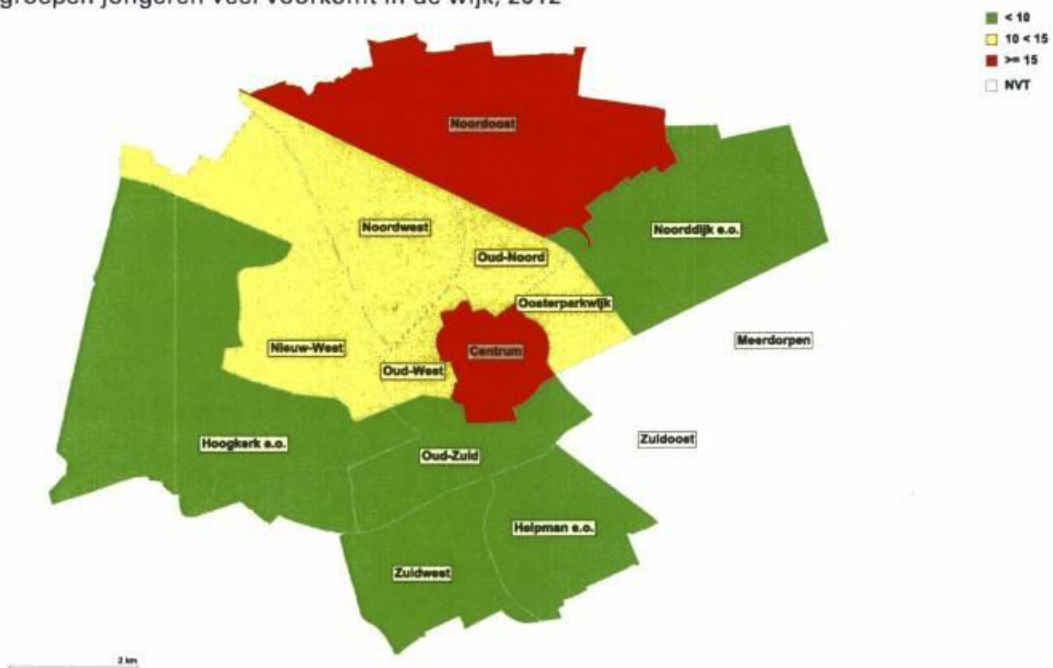

Cannabisgebruik onder jongeren op het voortgezet onderwijs, wijken, 2012

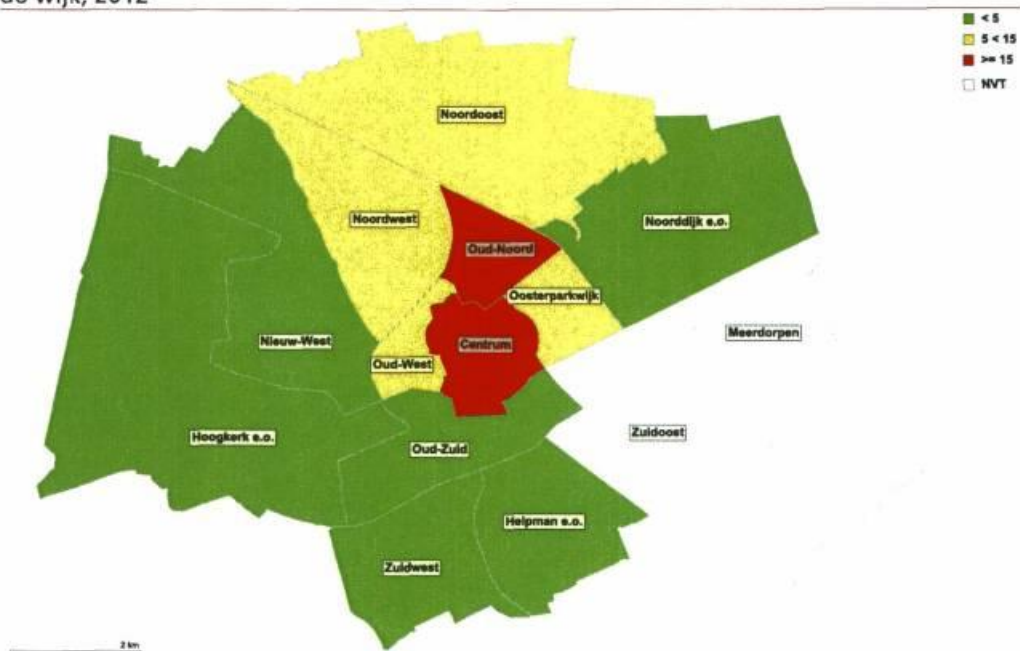

Overlast van groepen jongeren: percentage van de bevolking dat zegt dat overlast van groepen jongeren veel voorkomt in de wijk, 2012

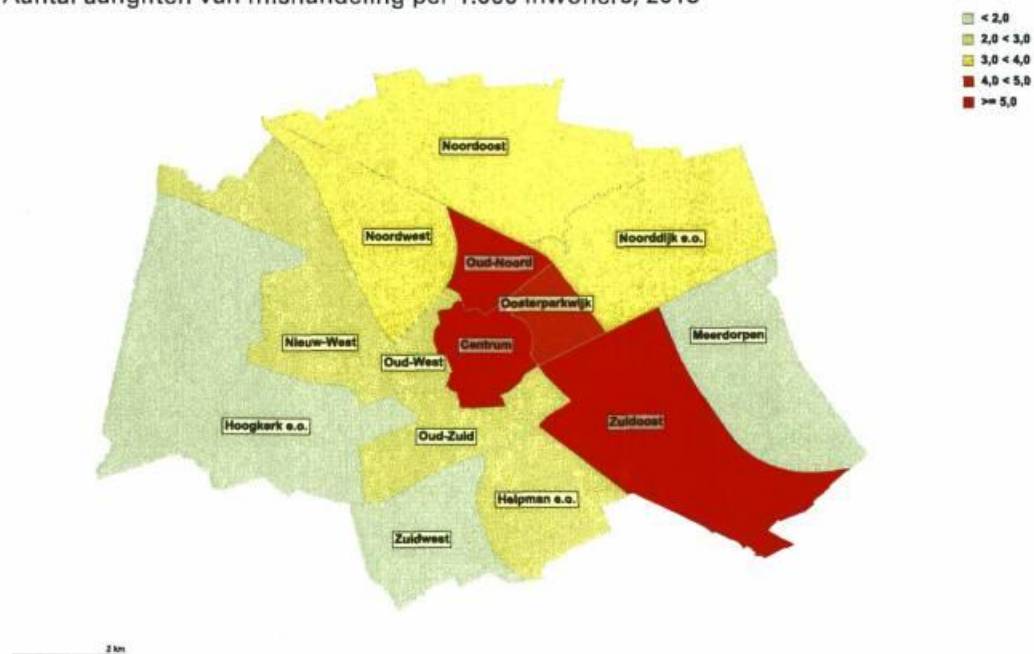
Georganiseerde criminaliteit

Drugsoverlast: percentage van de bevolking dat zegt dat drugsoverlast veel voorkomt in de wijk, 2012

Geweld

Aantal aangiften van mishandeling per 1.000 inwoners, 2013

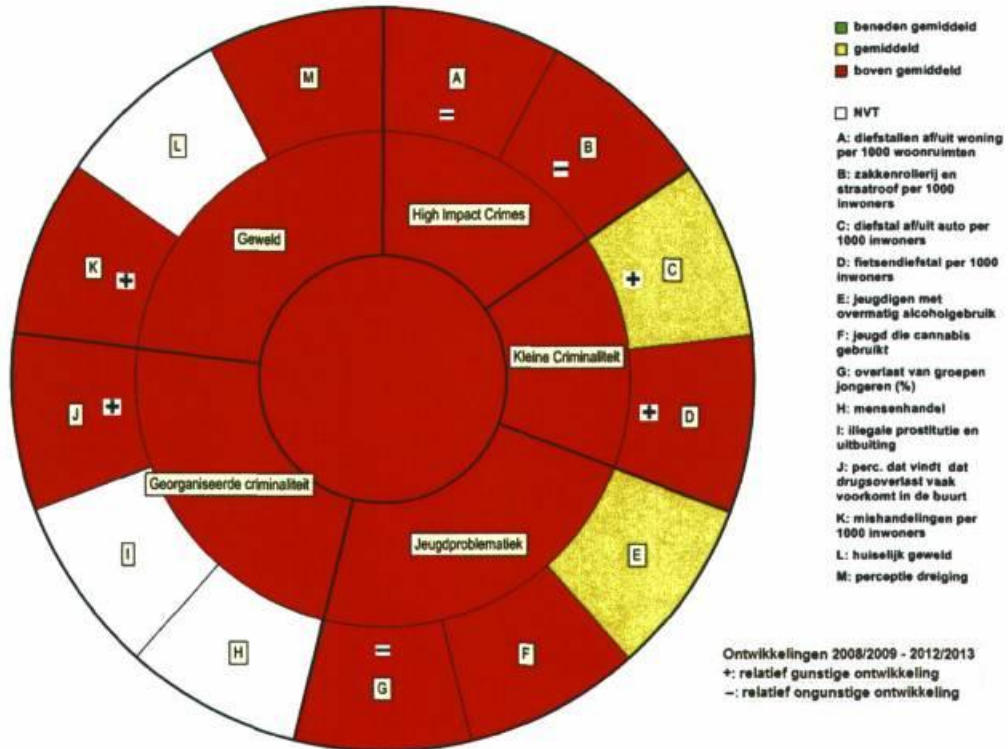

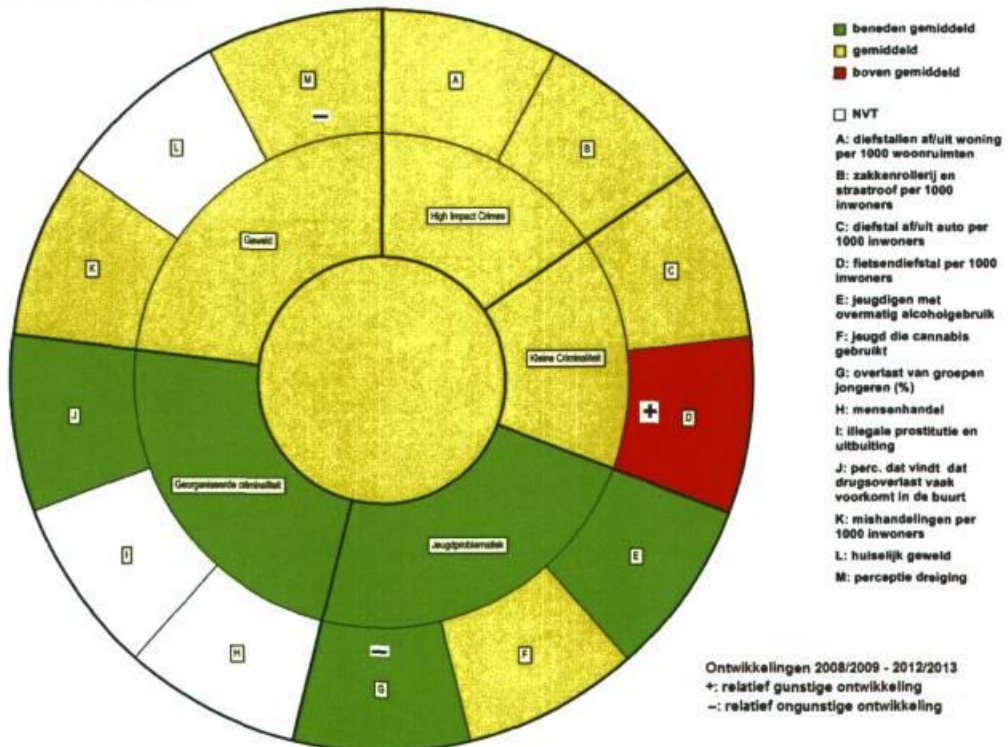

Bijlage 2 Wijkkompassen

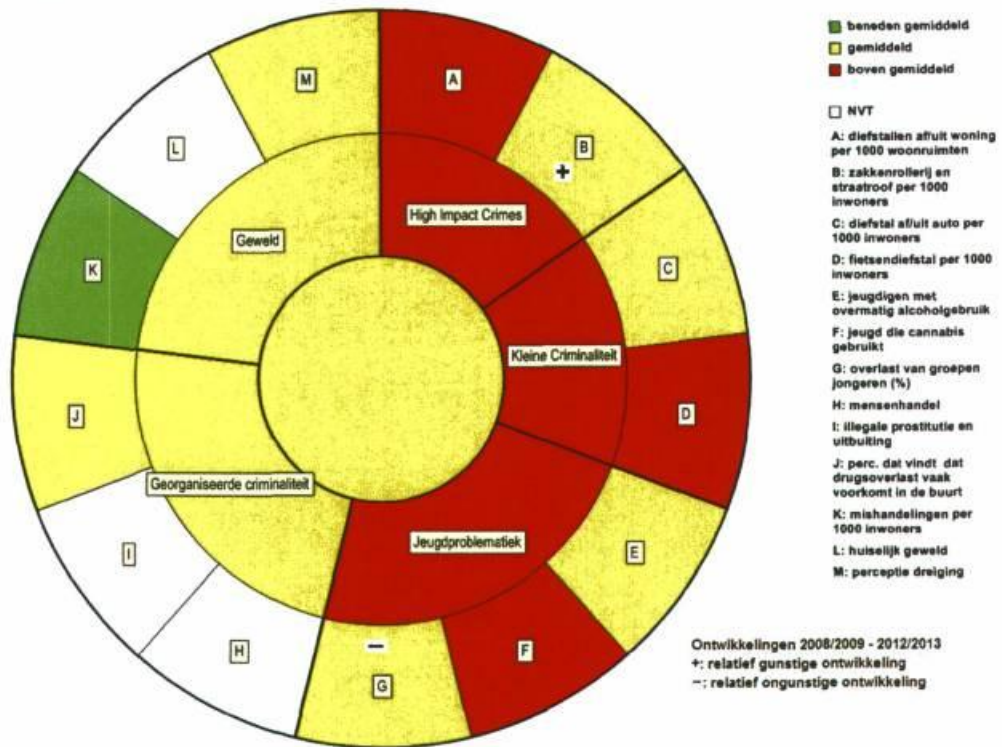
Wijkkompas Centrum

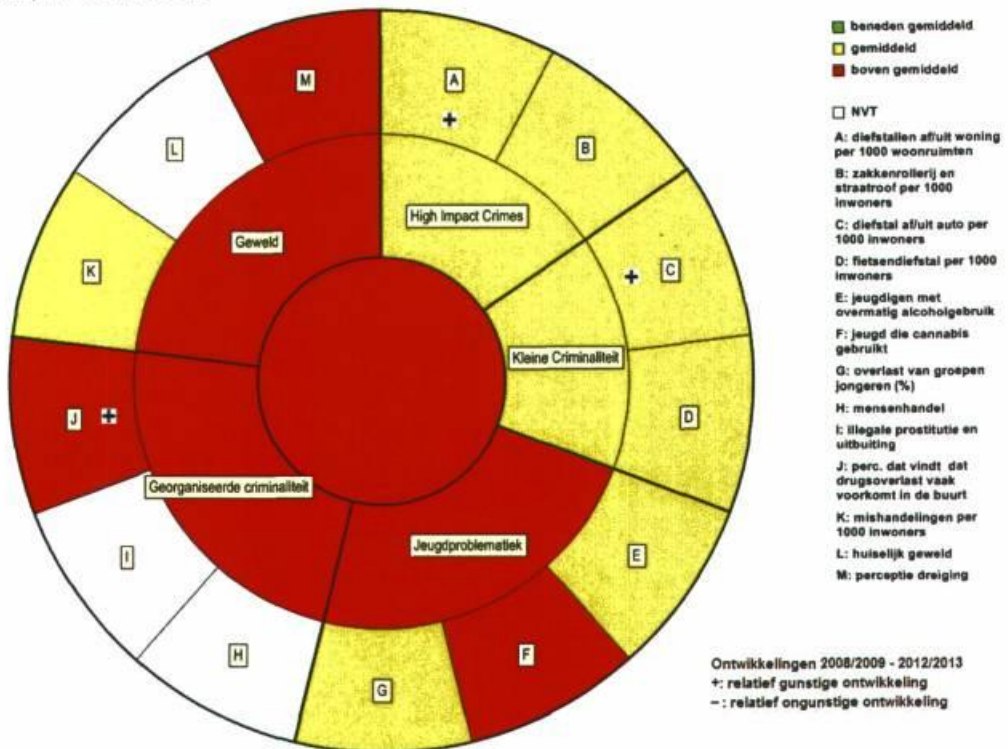
Wijkkompas Oud-Zuid

Wijkkompas Oud-West

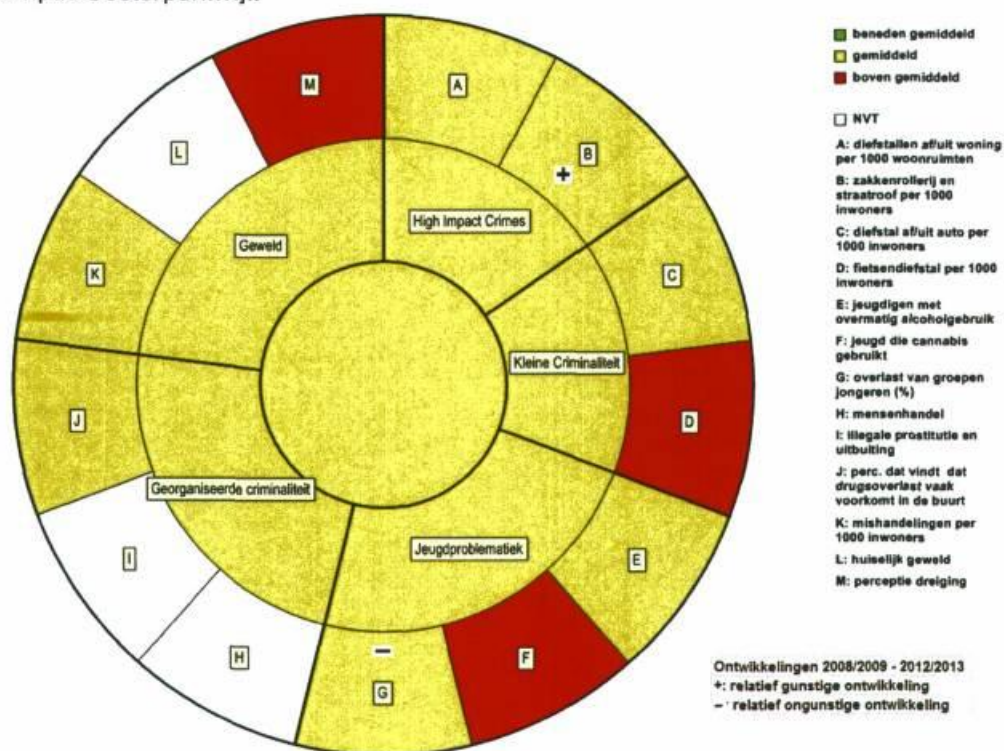

Wijkkompas Oud-Noord

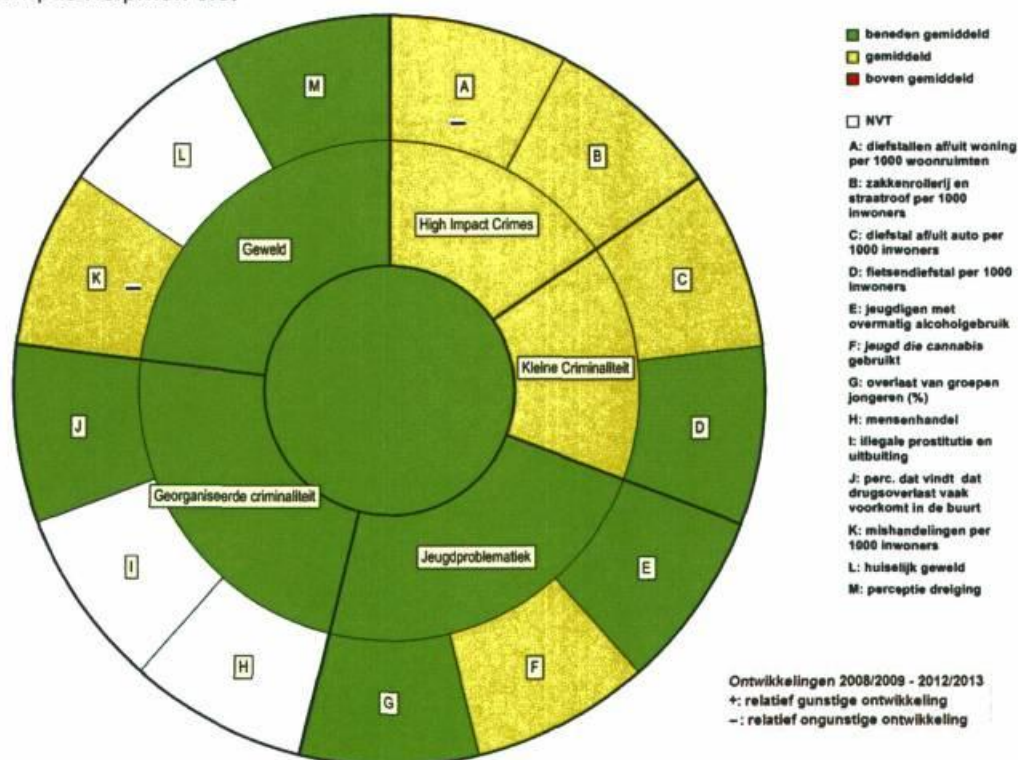

Wijkkompas Oosterparkwijk

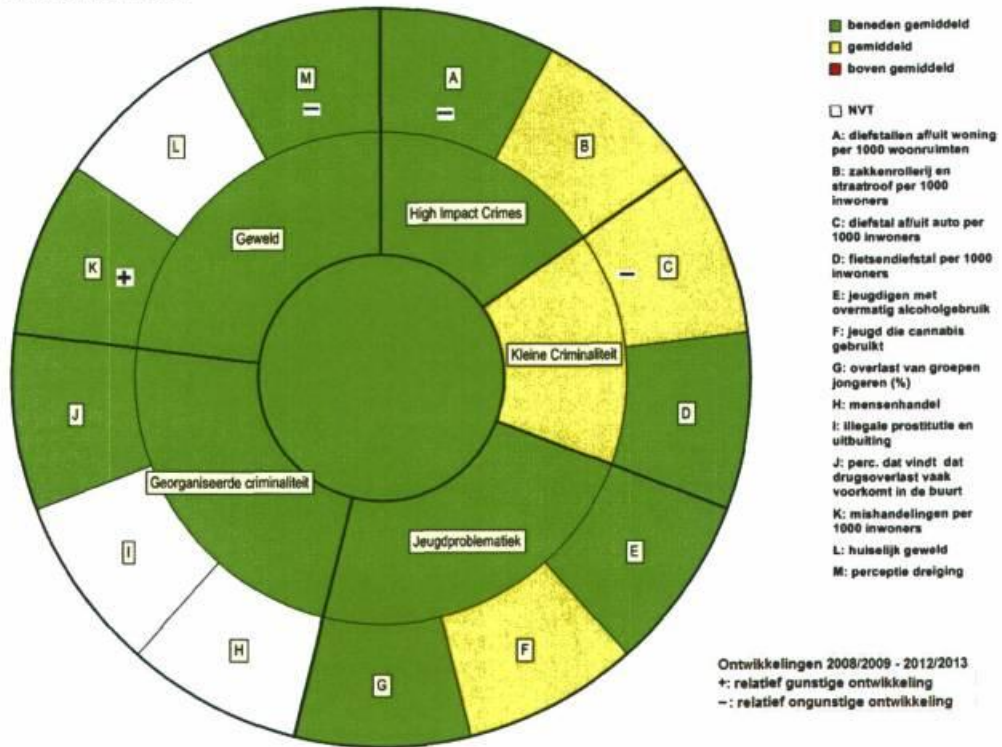

Wijkkompas Helpman e.o.

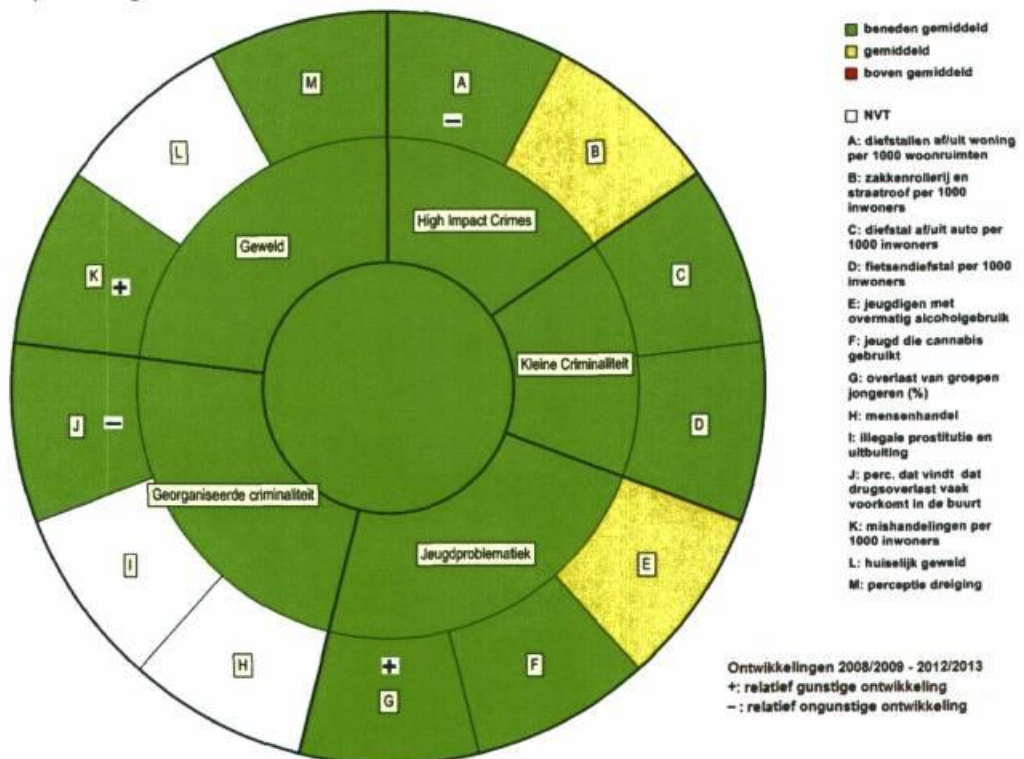

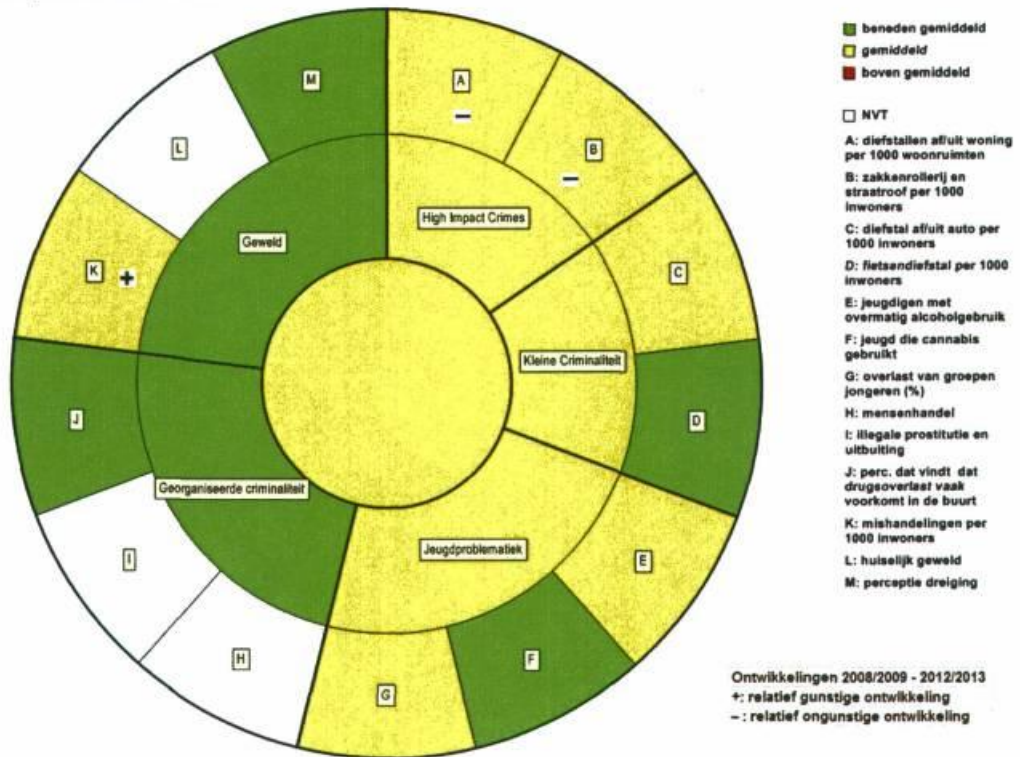
Wijkkompas Zuidwest

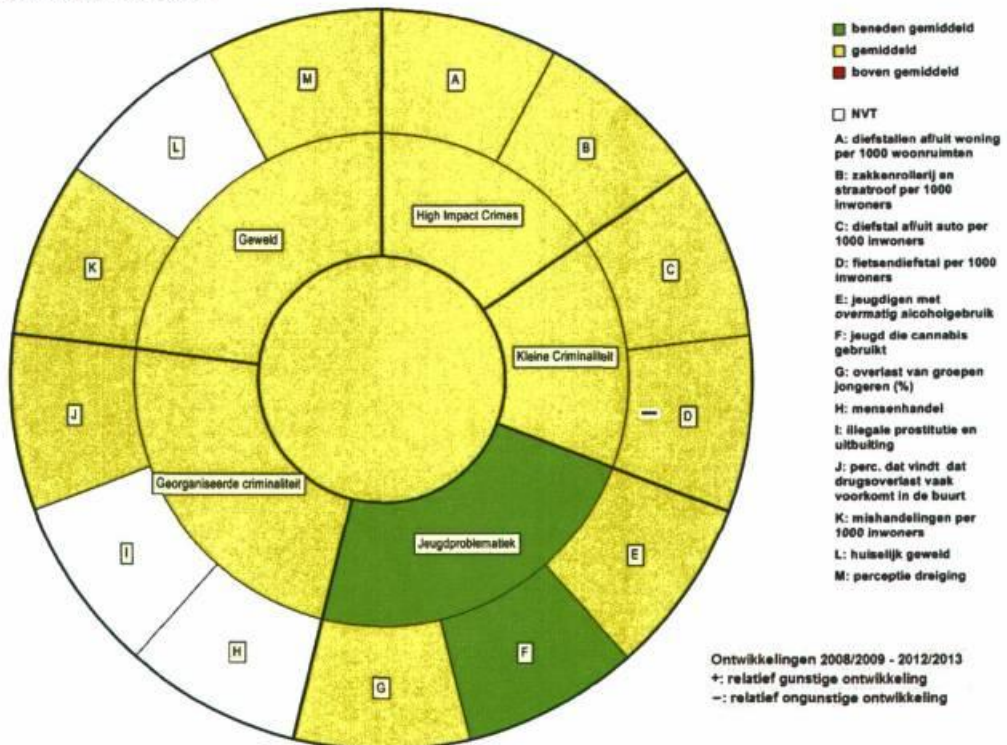
Wijkkompas Hoogkerk e.o.

Wijkkompas Nieuw-West

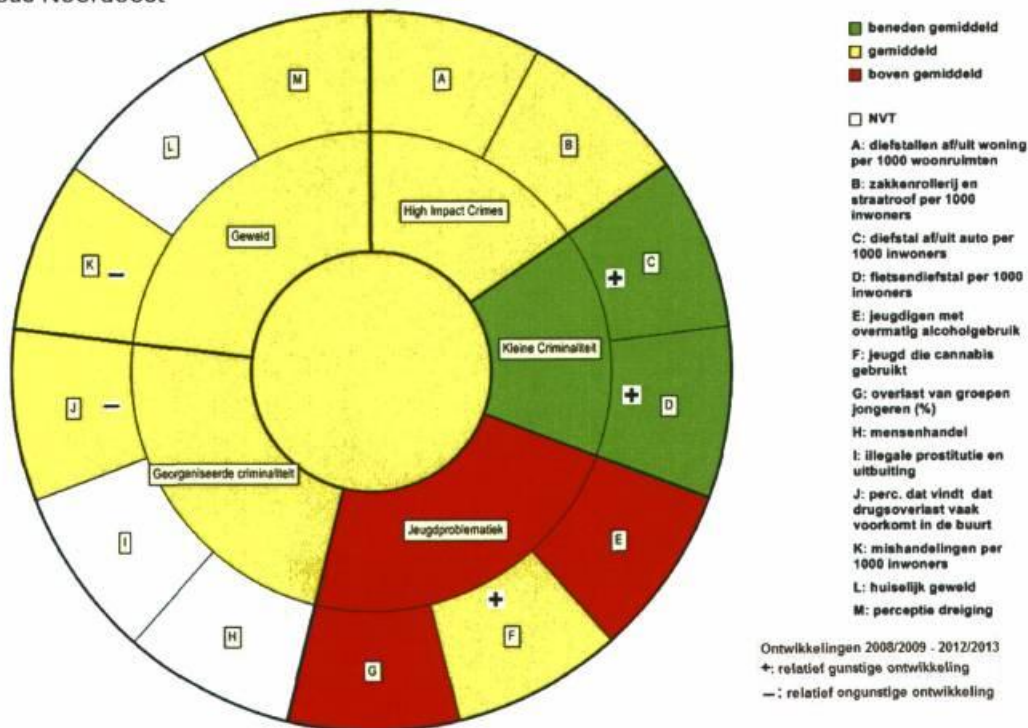

Wijkkompas Noordwest

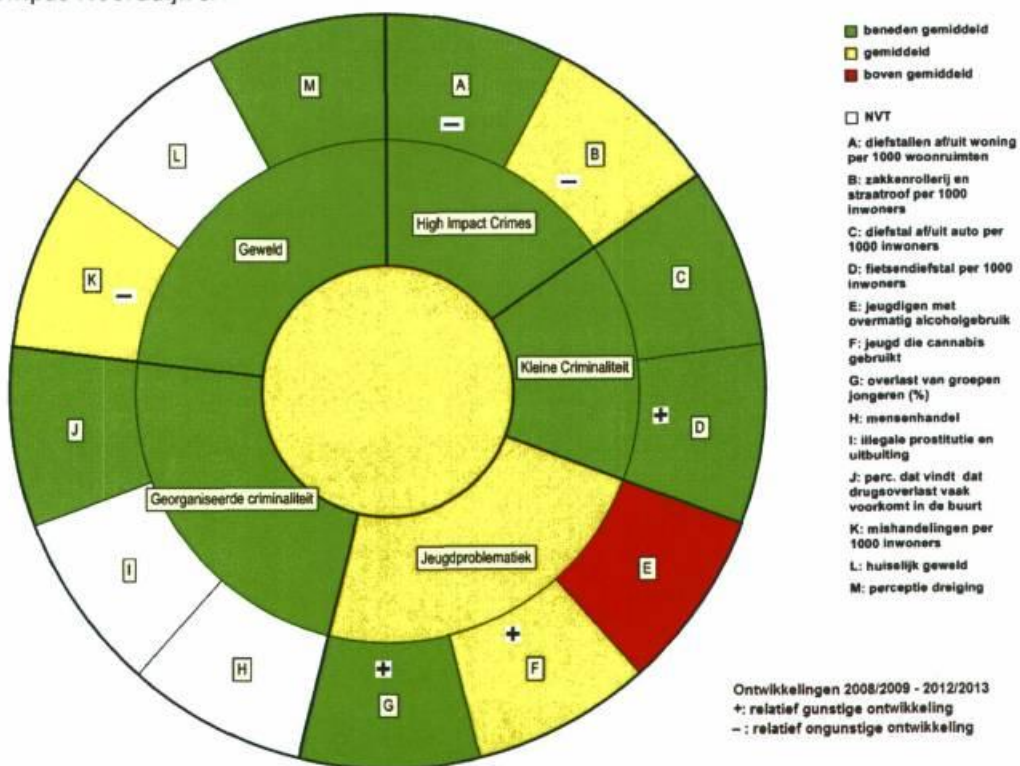

Wijkkompas Noordoost

Wijkkompas Noorddijk e.o.

Bijlage 3 Indicatoren in de AD misdaadmeter

Misdrijven opgenomen in de AD misdaadmeter en de cijfers van de gemeente Groningen, 2013

	positie	per 10.000 inwoners		afwijking Groningen
		Groningen	Nederland	t.o.v. Nederland
Huisvredebreuk	7	4,1	1,4	201%
Mishandeling	10	51,7	30,8	68%
Fraude	13	24,3	17,1	42%
bedreiging	16	31,8	21,5	48%
Zakkenrollen	19	35,1	24,1	46%
Drugshandel	31	14,3	9,5	51%
Overval	35	1,3	0,8	57%
Straatroof	35	3,8	4,2	-8%
Inbraak bedrijven	39	26,3	21,5	22%
Inbraak bedrijven	39	26,3	21,6	22%
Woninginbraken	42	66,9	51,9	29%
Diefstal uit garage/schuur/tuinhuis	42	20,7	13,7	52%
Vernielingen	48	86,4	69,9	24%
Openlijk geweld (persoon)	63	3,3	2,8	19%
Zeden (totaal)	91	2,9	2,2	30%
Aantasting openbare orde	94	4,2	3,8	10%
Wapenbezit	99	3,1	3,4	-7%
Diefstal uit motorvoertuigen	119	48,4	56,8	-15%
Diefstal van motorvoertuigen	194	5,8	10,0	-42%

Bijlage 4 Meldingen overlast

Meldingen van veel voorkomende overlast en zorg

meldingen	2009	2010	2011	2012	2013
totaal meldingen	3.733	4.051	4.436	4.967	5.412
burenoverlast	982	1.150	1.466	1.047	1.236
studenten	426	561	590	682	723
geluidsoverlast	641	655	546	501	717
jongerenoverlast	433	417	427	388	308
vervuiling	303	305	320	.	1
openbare ruimte	.	.	.	434	540
drugsoverlast	298	309	319	379	356
psychiatrie	164	219	283		
verwaarlozing	213	202	240	.	-
zorg	.	.	.	938	922
dierenoverlast	164	172	169	221	214
horeca	.	.	.	212	211

bron: Meldpunt Overlast en Zorg

BASIS VOOR BELEID

Bezoekadres
Kreupelstraat 1
9712 HW Groningen

Postadres
Postbus 30026
9700 RM Groningen

T (050)3675630
E info@os.groningen.nl
I www.os-groningen.nl
🐦 @basisvoorbeleid

 **ONDERZOEK
EN STATISTIEK**
GRONINGEN